

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

/PROJEKT/

***DOKUMENT BĘDĄCY EFEKTEM WSPÓŁPRACY MIESZKAŃCÓW
I WŁADZ GMINY JEDLIŃSK Z FIRMAŃ BC CONSULTING BOŻENA CEBULA***

Spis treści

WPROWADZENIE	3
1. DIAGNOZA GMINY	6
1.1. Położenie, podział administracyjny, układ komunikacyjny	6
1.2. Struktura demograficzna	9
1.3. Kultura	12
1.4. Edukacja	14
1.5. Pomoc społeczna	16
1.6. Ochrona zdrowia	18
1.7. Bezpieczeństwo publiczne	19
1.8. Działalność organizacji pozarządowych	20
1.9. Bezrobocie	21
1.10. Gospodarka i rynek pracy	22
1.11. Rolnictwo	24
1.12. Sport, rekreacja i turystyka	25
1.13. Dziedzictwo kulturowe	26
1.14. Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne	28
1.15. Infrastruktura techniczna	29
1.16. Zasoby komunalne	31
2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI	32
3. OCENA SYTUACJI GMINY JEDLIŃSK – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	35
4. ANALIZA SWOT	37
5. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE	39
6. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE	41
7. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI	44
8. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	51
8.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie	52
8.2. Strefy funkcjonalne	53
8.3. Obszary strategicznej interwencji	60
9. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU	62
10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH	69
11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII	75
12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII	79
SPIS ILUSTRACJI	81
SPIS TABEL	82

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

ZAŁĄCZNIKI 84

Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Jedlińsk . 84

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023 – 2030 powstała z uwzględnieniem zapisów Ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz zmianami niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020, poz. 1378).

Strategia rozwoju stanowi dokument planistyczny programowania lokalnego wskazujący główne kierunki rozwoju gminy, obszary i cele priorytetowe decydujące o rozwoju. Ze względu na swój otwarty charakter, proces planowania strategicznego pozwala na elastyczne dostosowywanie i korygowanie przyjętych celów w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne gminy. Z tego względu strategia stanowi kluczowy instrument prowadzonej przez gminę długofalowej polityki rozwoju. Nadrzędną funkcją *Strategii* jest zdefiniowanie celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań adekwatnych do potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej a także zdefiniowanie metod ich wdrażania w taki sposób, aby zapewnić stałą poprawę warunków życia mieszkańców gminy. Istotnym elementem podczas określania wizji i misji rozwoju gminy Jedlińsk, było zachowanie spójności i korelacji z założeniami dokumentów wyższego rzędu tj.:

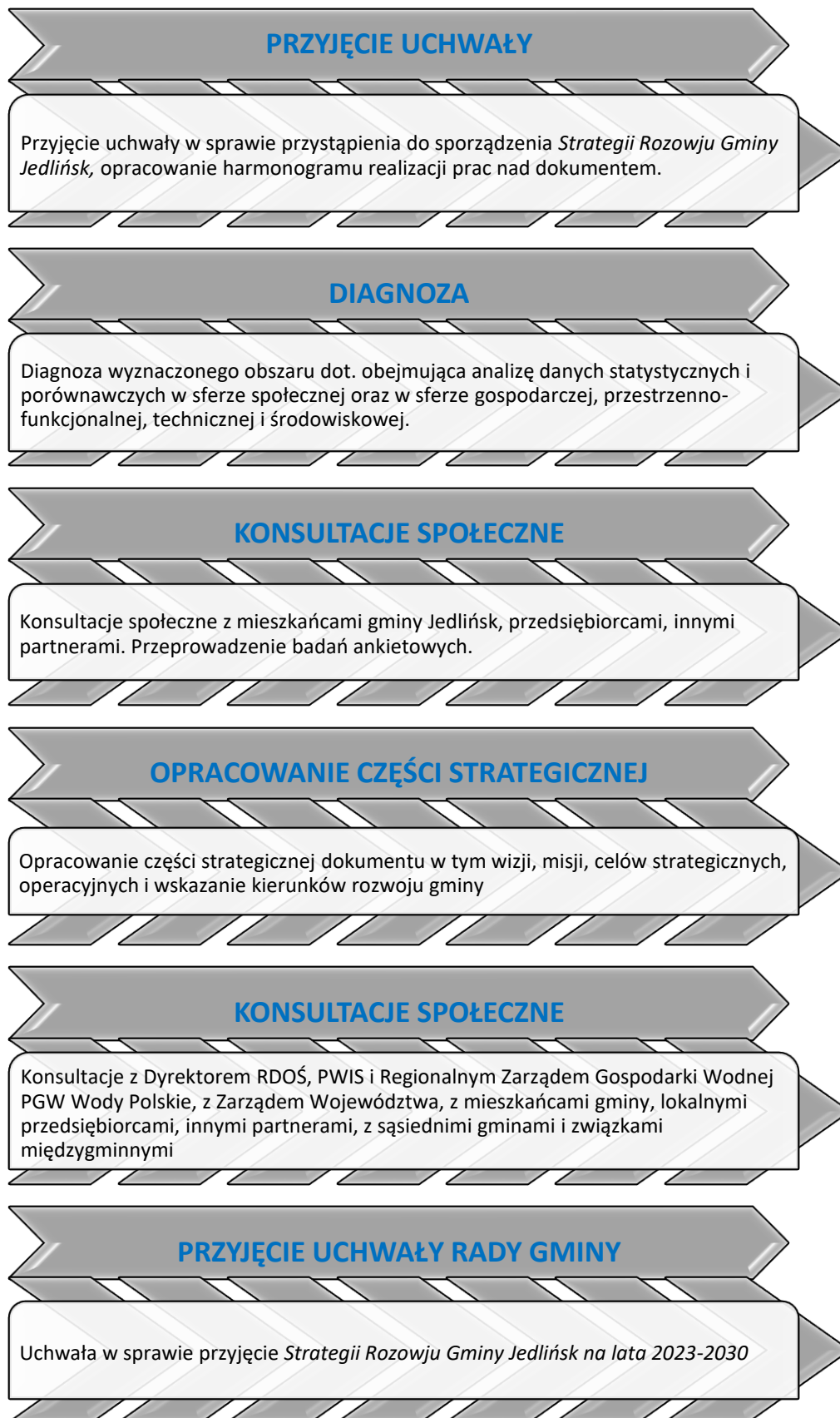
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,*
- *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030,*
- *Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,*
- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,*
- *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,*
- *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze,*
- *Program Ochrony Powietrza dla Mazowsza,*
- *Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu radomskiego do 2030 roku,*
- *Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2024,*
- *Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Radomskiego na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025,*
- *Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia 2030+.*

Okres realizacji *Strategii* pokrywa się z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej przypadającą na lata 2021-2027 i obejmuje lata 2023-2030. Okres ten koreluje również z czasem realizacji założeń *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* i umożliwia dopasowanie działań na szczeblu lokalnym z możliwościami pozyskania dofinansowań zewnętrznych jak również na zachowanie korelacji w kierunkach rozwoju gminy Jedlińsk z działaniami podejmowanymi na szczeblu regionalnym.

Prace nad *Strategią Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* oparte były na aktywnym uczestnictwie mieszkańców gminy tj. na partycypacji społecznej i koncentrowały się na następujących etapach:

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Struktura *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk* została oparta na następujących elementach:

- diagnoza jako punkt wyjścia do konstruowania wniosków i kierunków działań, analizy potencjału społeczno-gospodarczego gminy, uwzględniającej uwarunkowania przestrzenne analizowanego obszaru;
- część strategiczna uwzględniająca kierunki działań pozwalające na osiągnięcie zakładanych celów strategicznych i operacyjnych.

Dokument ma charakter otwarty, a kolejność realizacji poszczególnych zadań będzie dostosowywana i aktualizowana zgodnie ze zmianą warunków społeczno-gospodarczych i możliwości finansowych gminy. Realizacja założeń *Strategii* wpłynie na spójny rozwój społeczno-gospodarczy gminy Jedlińsk w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, stymulując aktywizację i integrację społeczności lokalnej.

1. DIAGNOZA GMINY

1.1. Położenie, podział administracyjny, układ komunikacyjny

Gmina Jedlińsk to gmina administracyjnie należąca do województwa mazowieckiego, położona w północnej części powiatu radomskiego, na osi drogi ekspresowej Nr 7 Warszawa – Radom - Kraków.

Gmina Jedlińsk graniczy z:

- od południa z miastem Radom i z gminą Zakrzew,
- od wschodu z gminą Jastrzębia,
- od zachodu z gminą Stara Błotnica (powiat białobrzegi),
- od północy z gminą Stromiec (powiat białobrzegi),
- od północnego-wschodu z gminą Głowaczów (powiat kozienicki).

Wizualizację lokalizacji gminy stanowią poniższe mapy.

Ilustracja 2: Gmina Jedlińsk – lokalizacja w skali kraju, województwa i powiatu, oprac. własne na podstawie map dostępnych w Internecie

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Gmina Jedlińsk jest jedną z trzech największych gmin powiatu radomskiego, jej powierzchnia gminy wynosi 138,8 km², co stanowi 9,1% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 31 sołectw: Bierwce, Bierwiecka Wola, Boża Wola, Czarny Ług, Górna Wola, Gutów, Janki, Jankowice, Jedlanka, Jedlińsk, Jeziorno, Kamińsk, Klwatka Szlachecka, Klwaty, Kruszyna, Lisów, Ludwików, Mokrosęk, Narty, Nowa Wola, Nowe Zawady, Piaseczno, Piastów, Płasków, Romanów, Stare Zawady, Urbanów, Wielogóra, Wierzchowiny, Wsola, Wola Gutowska.

Tabela 1: Wykaz i wielkość sołectw na terenie gminy Jedlińsk

Lp.	Nazwa	Powierzchnia (ha)
1.	Bierwce	717,7664
2.	Bierwiecka Wola	595,2433
3.	Boża Wola	325,9572
4.	Czarny Ług	194,5734
5.	Górna Wola	208,5276
6.	Gutów	589,4699
7.	Janki	190,6738
8.	Jankowice	437,6264
9.	Jedlanka	805,9883
10.	Jedlińsk	589,1649
11.	Jeziorno	288,2119
12.	Kamińsk	237,4667
13.	Klwatka Szlachecka	232,3269
14.	Klwaty	513,0390
15.	Kruszyna	232,2873
16.	Lisów	701,3926
17.	Ludwików	494,8346
18.	Mokrosęk	549,7527
19.	Narty	237,4607
20.	Nowa Wola	179,6902
21.	Nowe Zawady	518,3145
22.	Piaseczno	411,9604
23.	Piastów	970,0363
24.	Płasków	290,2292
25.	Romanów	395,9019
26.	Stare Zawady	203,6963
27.	Urbanów	189,9790
28.	Wielogóra	552,2395
29.	Wierzchowiny	504,7026
30.	Wsola	1192,2477
31.	Wola Gutowska	330,0383
Razem		13880,7995

Gmina Jedlińsk znajduje się w subregionie radomskim, tj. w obszarze potencjalnego oddziaływania aglomeracji miejskiej Radomia. Siedziba gminy, miejscowość Jedlińsk położona jest w odległości około 90 km na południe od Warszawy i około 10 km na północ od Radomia.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Łączna długość dróg na terenie gminy to 156,5 km. Podstawowy układ komunikacyjny umożliwiający powiązania wewnętrzne i zewnętrzne tworzą drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne:

- droga krajowa nr 7 Warszawa – Radom - Kraków (o długości 9,5 km na terenie gminy), stanowiąca najważniejszy ciąg drogowy na terenie gminy, będąca elementem podstawowego układu komunikacyjnego kraju i stanowiąca bezpośrednie połączenie Jedlińska z Warszawą i z innymi ośrodkami wojewódzkimi, powiatowymi i gminnymi położonymi wzdłuż trasy w kierunku północ-południe,
- drogi powiatowe (13 dróg o długości łącznej 59 km na terenie gminy),
- drogi gminne - 28 dróg gminnych o łącznej długości 88 km

Bezpośrednie sąsiedztwo Radomia, największego po Warszawie miasta Mazowsza, znaczącego ośrodka akademickiego, handlowego i usługowego wraz z portem lotniczym, stanowi o dostępie do strategicznych szlaków transportowych w relacji północ-południe i zachód-wschód (drogi krajowe nr: 7, 9 i 12 w kierunkach na Warszawę, Radom, Kraków, Łódź, Lublin, Rzeszów) oraz szlaku kolejowego i nowo przebudowanej linii kolejowej nr 8.

Ilustracja 3: Sieć komunikacyjna na obszarze gminy Jedlińsk, źródło: <https://www.jedlinsk.pl/56,o-gminie>

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Zadania z zakresu transportu zbiorowego realizowane są przez podmiejską linię A, która stanowi połączenie komunikacyjne pomiędzy Jedlińskiem a Radomiem obsługiwana przez firmę prywatnego przewoźnika Michalczewski Sp. z o.o.

1.2. Struktura demograficzna

Trendy demograficzne stanowią jeden z podstawowych czynników wpływających na rozwój miast i gmin. Według danych wewnętrznych na dzień 31.12.2022 r. gmina Jedlińsk zamieszkiwana była przez 14 470 mieszkańców, co stanowiło 9,6% ludności powiatu radomskiego. Gęstość zaludnienia na omawianym obszarze kształtuje się na poziomie ok. 103 os./km².

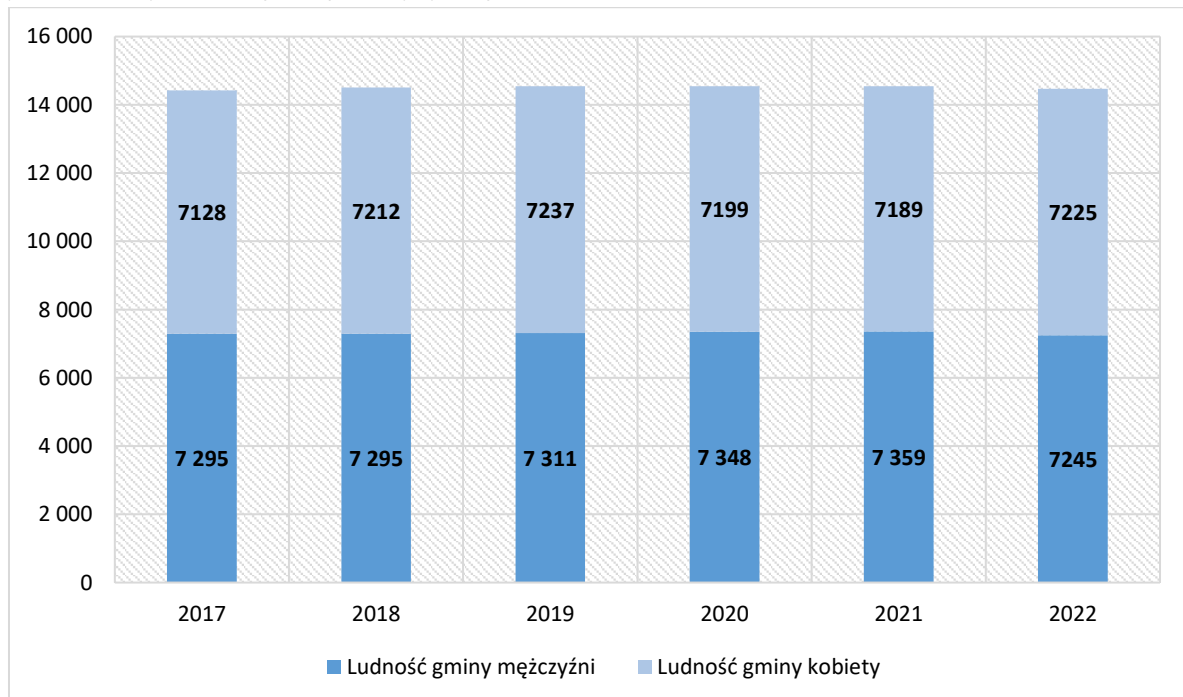
Zgodnie z analizą danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2002-2022 liczba mieszkańców gminy Jedlińsk wzrosła o 12%, a średni wiek mieszkańców wynosi 37,9 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Gminę wyróżnia duża zmienność gęstości zaludnienia. Obszarami o największym zaludnieniu i równocześnie o największej dynamice rozwoju demograficznego są sołectwa zlokalizowane w zasięgu oddziaływania drogi wojewódzkiej nr 735 Radom-Jedlanka, są to: Jedlińsk, Wielogóra, Wsola, Piastów, Jedlanka, Wola Gutowska.

Tabela 2: Liczba ludności w gminie Jedlińsk w latach 2017-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ludność gminy ogółem	14423	14 507	14 548	14 547	14 548	14 470

Ilustracja 4: Liczba ludności w gminie Jedlińsk w latach 2017-2022 z uwzględnieniem płci mieszkańców, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Poniższa tabela przedstawia strukturę demograficzną na terenie gminy Jedlińsk w 2022 roku z uwzględnieniem kryterium płci i wieku mieszkańców.

Tabela 3: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Jedlińsk stan na dzień 31.12.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Jedlińsku

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	237	208	445
3	86	85	171
4-5	194	175	369
6	99	91	190
7	92	89	181
8-12	515	458	973
13-15	290	280	570
16-17	193	175	367
18	85	73	158
19-65	4669	0	4669
19-60	0	4049	4049
>60	0	1542	1542
>65	785	0	785
Ogółem	7245	7225	14470

Zgodnie z klasyfikacją wiekową Głównego Urzędu Statystycznego struktura demograficzna na terenie gminy Jedlińsk przedstawiała się następująco:

Tabela 4: Struktura demograficzna na terenie gminy Jedlińsk w latach 2017-2021 według klasyfikacji wiekowej Głównego Urzędu Statystycznego

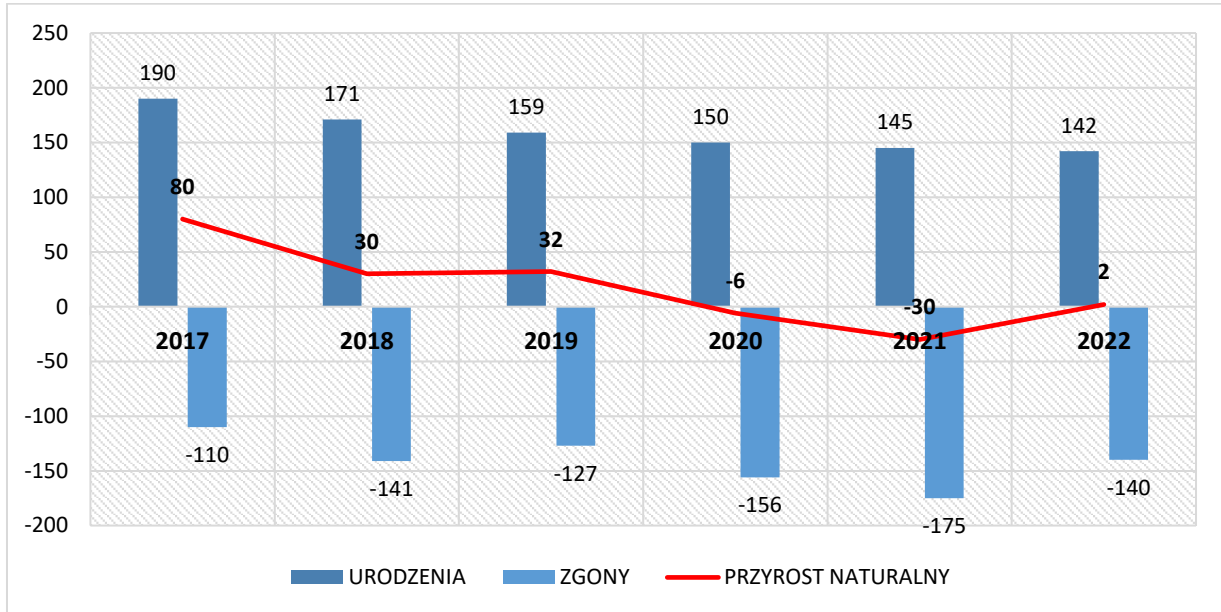
KATEGORIA WIEKOWA	ROK				
	2017	2018	2019	2020	2021
Ludność gminy w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej; ogółem	2 709	2 705	2 715	2 822	2 787
Ludność gminy w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej; mężczyźni	1 424	1 416	1 415	1 476	1 464
Ludność gminy w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej ogółem kobiety	1 285	1 289	1 300	1 346	1323
Ludność gminy w wieku produkcyjnym: 15-59 lat ogółem	9 511	9 518	9 479	9 284	9 291
Ludność gminy w wieku produkcyjnym - 15-64 lata ogółem mężczyźni	5 134	5 144	5 131	5 054	5 045
Ludność gminy w wieku produkcyjnym - 15-64 lata ogółem kobiety	4 377	4 374	4 348	4 230	4 246
Ludność gminy w wieku poprodukcyjnym; ogółem	2 203	2 284	2 354	2 441	2 470
Ludność gminy w wieku poprodukcyjnym ogółem mężczyźni	695	735	765	818	850
Ludność gminy w wieku poprodukcyjnym ogółem kobiety	1508	1549	1589	1623	1620

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

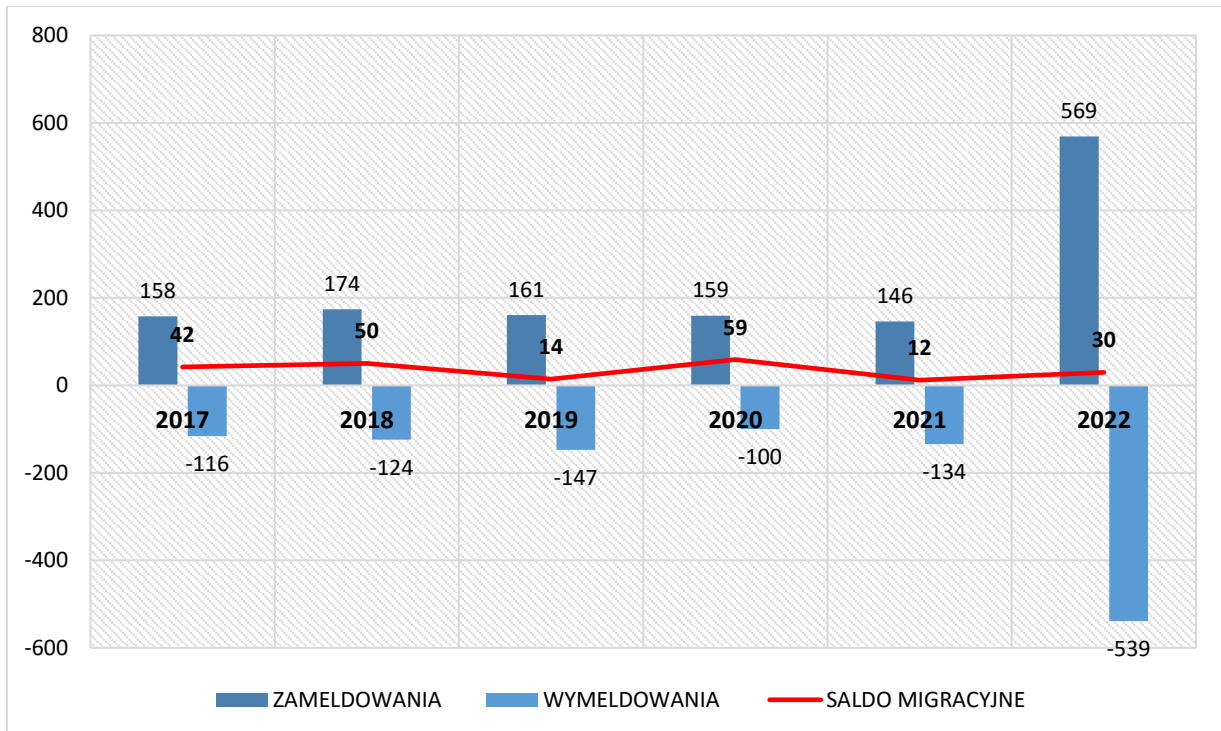
Zgodnie z danymi wewnętrznymi gminy Jedlińsk liczba urodzeń na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 142, liczba zgonów natomiast 140, co daje przyrost naturalny na poziomie 2.

Ilustracja 5: Przyrost naturalny w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

W 2022 roku na obszarze gminy Jedlińsk odnotowano 569 zameldowań i 539 wymeldowań, tym samym saldo migracyjne w gminie Jedlińsk w 2022 roku osiągnęło wartość dodatnią wynoszącą 30.

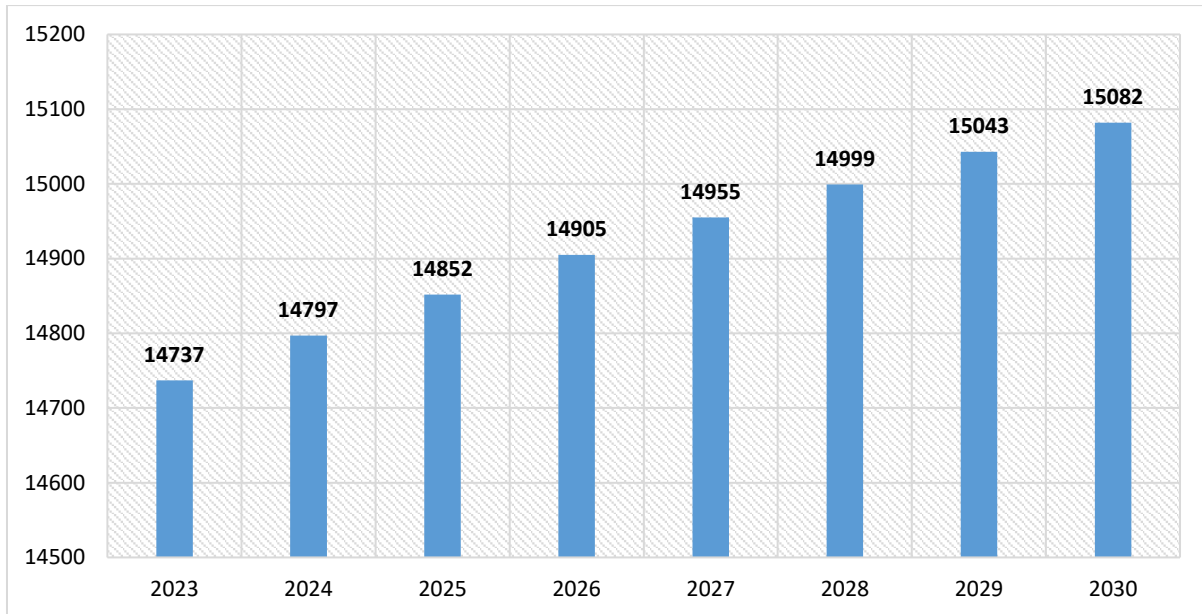
Ilustracja 6: Saldo migracyjne w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Biorąc pod uwagę analizę struktury demograficznej oraz tendencje zmian liczby ludności wynikające z przyrostu naturalnego i salda migracji, a także uwzględniając prognozy Głównego Urzędu Statystycznego należy stwierdzić, że w perspektywie do roku 2030 liczba mieszkańców będzie stopniowo wzrastać.

Ilustracja 7: Prognozowana liczba ludności w gminie Jedlińsk do roku 2030 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

1.3. Kultura

Działalność kulturalną na terenie gminy Jedlińsk prowadzą następujące podmioty:

Tabela 5: Charakterystyka podmiotów realizujących zadania z zakresu szerzenia kultury na terenie gminy Jedlińsk

LP.	NAZWA PODMIOTU	CHARAKTERYSTYKA
1.	Gminne Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku	Gminne Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku jest instytucją kultury i sportu podległą samorządowi lokalnemu. Celem działania GCKiKF utworzonego 1 stycznia 2008 r. jest organizowanie wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz włączenie społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w nich poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i sportowych, 2) przygotowanie do odbioru oraz współtworzenie wartości kulturalnych, 3) wykształtowanie wzorców aktywnego uczestnictwa w kulturze i sporcie, 4) stworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką, 5) stworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu sportowego oraz zainteresowania aktywnym wypoczynkiem, 6) zintegrowanie osób i organizacji związanych ze środowiskiem artystycznym oraz sportowym,

		<p>7) wykształtowanie nawyków do korzystania z dziedzictwa i dóbr kultury narodowej oraz regionalnej,</p> <p>8) upowszechnienie i promocję kultury lokalnej;</p> <p>9) wspieranie inicjatyw kulturalnych i sportowych.</p> <p>2. Centrum realizuje zadania w dziedzinie wychowania przez sztukę i sport, edukację kulturalną, upowszechnianie oraz inicjowanie kultury i sportu.</p>
2.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jedlińsku	<p>Ośrodek to miejsce wielu spotkań i imprez plenerowych, corocznie organizowane są różnego rodzaju festyny, pikniki, dożynki czy koncerty, ale to przede wszystkim baza sportowo-rekreacyjna w skład której wchodzi: pełnowymiarowe boisko piłkarskie o nawierzchni naturalnej, kompleks boisk ORLIK (boisko do piłki nożnej o nawierzchni sztucznej, boisko do siatkówki i koszykówki o nawierzchni poliuretanowej, kort tenisowy) a także boisko do siatkówki plażowej, plac zabaw dla dzieci, siłownia plenerowa).</p> <p>Domki letniskowe znajdujące się na terenie Ośrodka stanowią bazę noclegową dla przybywających gości – liczba dostępnych miejsc – 20.</p> <p>Na obiektach sportowych prowadzone są zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z akcentem na piłkę nożną, ponadto rozgrywane są mecze i turnieje piłkarskie oraz odbywają się różnego rodzaju zawody sportowe.</p>
3.	Świetlice w: Bierwieckiej Woli, Lisowie, Ludwikowie, Mokrosęku, Nowych Zawadach, Piastowie	<p>Świetlice są miejscem spotkań mieszkańców i miejscem, gdzie można rozwijać swoje zainteresowania. Przy współpracy z mieszkańcami w świetlicach odbywają się imprezy okolicznościowe, spotkania integrujące społeczność lokalną, zajęcia dla dzieci oraz warsztaty tematyczne. To także miejsca działalności zespołów muzycznych, kółek zainteresowań i Kół Gospodyń Wiejskich.</p>
4.	Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlińsku	<p>Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlińsku jest instytucją kultury podległą samorządowi lokalnemu i realizuje określone statutem zadania polegające na zaspakajaniu i rozwijaniu potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i informacyjnych społeczności lokalnej.</p> <p>Do zadań realizowanych przez Bibliotekę należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gromadzenie i opracowanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, - udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych, - organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych ludziom niepełnosprawnym, - prowadzenie działalności informatyczno-bibliograficznej, - popularyzacja książki i czytelnictwa, - współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa, - udzielanie bibliotekom szkolnym pomocy fachowej, <p>doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.</p> <p>Biblioteka pełni funkcję głównego ośrodka informacji bibliotecznej.</p> <p>W celach edukacyjnych w 2006 roku, w bibliotece została uruchomiona</p>

		czytelnia internetowa „IKONKA” z trzema stanowiskami komputerowymi. Co roku - w bibliotece - z Internetu korzysta ponad 2,5 tysiąca osób. Komputery z bezpłatnym dostępem do Internetu służą mieszkańcom gminy Jedlińsk.
5.	Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli – Jako oddział Muzeum Literatury w Warszawie	Muzeum Witolda Gombrowicza zlokalizowane jest w zabytkowym pałacu we Wsoli, położonym w odległości 10 km od Radomia. We wsolskim pałacu powstawał „Pamiętnik z okresu dojrzewania” – debiut literacki oraz fragmenty słynnej „Ferdynand”. Ekspozycja stała, zatytułowana „JA, Gombrowicz” odwołuje się do biografii pisarza. W muzeum można zobaczyć cenne pamiątki, jak choćby walizkę, która towarzyszyła Gombrowiczowi przez 30 lat emigracji, maszynę do pisania, pióra czy okulary. Muzeum Witolda Gombrowicza zainaugurowało swoją działalność w dniach 10–11 października 2009 r., po trzech latach remontu i przygotowań – jako oddział. Muzeum upowszechnia wiedzę na temat życia i twórczości pisarza. Dla grup przygotowano specjalny program zwiedzania z przewodnikiem, dostosowany do wieku i zainteresowań gości. Muzeum posiada salę edukacyjną, w której odbywają się lekcje wprowadzające do twórczości Witolda Gombrowicza lub poświęcone krytycznej lekturze „Ferdynand”. Muzeum jest miejscem różnego rodzaju imprez i wydarzeń kulturalnych, muzycznych, literackich, w tym cyklicznej imprezy „Apetyt na Gombrowicza”.

1.4. Edukacja

Do zadań własnych gminy należy zagwarantowanie warunków działania szkół i przedszkoli, wykonywanie remontów obiektów szkolnych, wyposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne, które pozwolą realizować programy nauczania, przeprowadzanie egzaminów i konkursów. Gmina Jedlińsk wypełnia wszelkie zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych. Zadania te realizowane są przy pomocy środków otrzymanych z budżetu państwa – subwencji oświatowej oraz z budżetu gminy. Na terenie gminy Jedlińsk obecnie funkcjonuje 7 szkół publicznych, 2 zespoły szkolno-przedszkolne i jedna placówka niepubliczna:

Placówki publiczne:

- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Bierwcach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Braci Andrzeja i Józefa Zaufskich w Jedlance,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jedlińsku, w skład którego wchodzi: Publiczne Przedszkole w Jedlińsku i Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jedlińsku,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ludwikowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Starych Zawadach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Wierzchowinach,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wsoli, w skład którego wchodzi: Przedszkole Publiczne we Wsoli, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Witolda Gombrowicza we Wsoli.

Placówki niepubliczne:

- Niepubliczne Przedszkole i Żłobek Gumisiowa Kraina w Jedlińsku.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Tabela 6: Zestawienie statystyczne dot. liczby oddziałów, uczniów i etatów nauczycielskich w szkołach podstawowych w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, źródło: GUS Bank danych lokalnych

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ogólna liczba oddziałów w szkołach podstawowych	67	77	78	80	81
Ogólna liczba uczniów w szkołach podstawowych	1 086	1 235	1 227	1 267	1 282
Ogólna liczba zatrudnionych nauczycieli w przeliczeniu na etaty	93,58	111,71	118,00	119,78	122,68

Tabela 7: Placówki edukacyjne w gminie Jedlińsk

NAZWA	LP. UCZNIÓW STAN NA DZIEŃ 28.03.2023 R.	LP. ODDZIAŁÓW
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jedlińsku ul. Konopnickiej 2, 26-660 Jedlińsk w skład, którego wchodzi: Publiczne Przedszkole w Jedlińsku Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jedlińsku	PSP: 483 uczniów Przedszkole: 132 wychowanków	PSP: 25 uczniów Przedszkole: 6 wychowanków
Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wsoli Wsola, ul. Szkolna 1, 26-660 Jedlińsk w skład, którego wchodzi: Publiczne Przedszkole we Wsoli Publiczna Szkoła Podstawowa im. Witolda Gombrowicza we Wsoli	PSP: 431 uczniów Przedszkole: 97 wychowanków	PSP: 22 uczniów Przedszkole 4 wychowanków:
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Bierwcach Bierwce 47, 26-660 Jedlińsk	132	10
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Braci Andrzeja i Józefa Załuskich w Jedlance Jedlanka 52, 26-660 Jedlińsk	135	10
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ludwikowie Ludwików 8, 26-660 Jedlińsk	156	10
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Starych Zawadach Stare Zawady 30A, 26-660 Jedlińsk	130	10
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Wierzchowinach Wierzchowiny 30, 26-660 Jedlińsk	160	10

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Sieć szkół na terenie gminy Jedlińsk jest tak zorganizowana, że gmina organizuje dowóz uczniów do następujących szkół:

- Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jedlińsku,
- Zespołu Szkolno-Przedszkolnego we Wsoli,
- Publicznych Szkół Podstawowych:
 - a) w Ludwikowie,
 - b) Starych Zawadach.

Dowozy uczniów realizuje gmina, zostały zakupione łącznie 2 nowoczesne autobusy do dowozu uczniów w 2022r. do Jedlińska i w 2023r. do Wsoli marki Man Truck.

Realizowany jest również dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół specjalnych, szkół z klasami integracyjnymi i Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Radomiu. Kilku uczniów dowożonych jest autobusem Mercedes zakupionym z dotacji PEFRON w 2022r., a część uczniów dowożonych jest pod opieką rodziców otrzymujących refundację kosztów zgodnie z ustawą prawo oświatowe.

1.5. Pomoc społeczna

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy, w szczególności w ramach ustaw o: świadczeniach rodzinnych, świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ochronie zdrowia psychicznego, Karcie Dużej Rodziny, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy państwa w wychowaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów na terenie gminy Jedlińsk świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlińsku.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania:

- Z zakresu administracji rządowej:
 - organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową, lub ekologiczną,
 - prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej
 - wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.
- Z zakresu zadań własnych gminy:
 - sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej,
 - udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
 - przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej opieki nad długotrwale, lub ciężko chorym członkiem rodziny,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych i usług specjalistycznych,
- dożywianie dzieci,
- sprawianie pogrzebu
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- przyznawanie zasiłków specjalnych celowych
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- podejmowanie innych działań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb.

Tabela 8: Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Jedlińsk w latach 2018-2022

Kategoria	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	360	331	357	273	275
Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	941	837	827	636	641

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2018-2022 ulegała wahaniom, podobnie jak udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności gminy. Należy zaznaczyć jednak, że od 2021 roku wartości te oscylują w zbliżonych parametrach liczbowych.

Tabela 9: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w Jedlińsku w latach 2018-2022

Kategoria	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
Ubóstwo	160	136	139	104	101
Bezdomność	2	3	3	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	67	60	61	45	40
Bezrobocie	131	114	129	112	95
Niepełnosprawność	105	115	90	81	82

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Długotrwała lub ciężka choroba	112	117	101	83	78
Bezradność w sprawach opieki wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego	44	32	33	20	20
w tym rodziny niepełne	34	26	26	17	16
rodziny wielodzietne	10	6	7	3	4
Alkoholizm	49	34	38	30	27
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	3	6	4	4
Zdarzenia losowe	13	6	14	20	6

- Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2022 były:
- ubóstwo,
 - bezrobocie,
 - niepełnosprawność,
 - długotrwała lub ciężka choroba.

1.6. Ochrona zdrowia

Do podstawowej infrastruktury zdrowotnej na terenie gminy Jedlińsk, oferującej świadczenie usług z zakresu opieki zdrowotnej mieszkańców gminy należy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlińsku. SPZOZ składa się z trzech zakładów będących komórkami organizacyjnymi tj. Ośrodka Zdrowia w Jedlińsku, Ośrodka Zdrowia w Bierwcach, Ośrodka Zdrowia we Wsoli. Wszystkie trzy jednostki są nowo wybudowane, doposażone w sprzęt i zapewniają skuteczną opiekę medyczną różnego charakteru.

Tabela 10: Placówki opieki zdrowotnej w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie

Nazwa podmiotu	Charakterystyka
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlińsku	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlińsku jest podmiotem leczniczym realizującym, w ramach zawartych umów z Narodowym Funduszem Zdrowia, świadczenia opieki zdrowotnej w następujących rodzajach: podstawowa opieka zdrowotna (POZ), w zakresie świadczeń udzielanych przez lekarza POZ, pielęgniarkę POZ, położną POZ, pielęgniarkę szkolną, leczenie stomatologiczne (STM), w zakresie ogólnostomatologicznym, ambulatoryjna opieka specjalistyczna (AOS), w zakresie położnictwa i ginekologii. W ramach SPZOZ w Jedlińsku działa Poradnia Rehabilitacji, oferująca szeroki zakres zabiegów z zakresu fizykoterapii oraz kinezyterapii. Posiadamy nowoczesną aparaturę zabiegową, salę gimnastyczną oraz przestronne, nowoczesnie wyposażone gabinety. Oferujemy kompleksową rehabilitację neurologiczną, ortopedyczną oraz pourazową.
Ośrodek Zdrowia we Wsoli Filia 1	Ośrodek realizuje usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki zdrowotnej w zakresie podstawowym. Świadczenia udzielane są w warunkach ambulatoryjnych (w gabinecie, poradni lub przychodni), a w przypadkach uzasadnionych medycznie, także w domu pacjenta.
Ośrodek Zdrowia w Bierwcach Filia 2	Placówka świadczy usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki zdrowotnej w zakresie podstawowym, które udzielane są w warunkach ambulatoryjnych (w gabinecie, poradni lub przychodni), a w przypadkach uzasadnionych medycznie, także w domu pacjenta.

Tabela 11: Ambulatoryjna opieka zdrowotna – statystyka lat 2017-2021, źródło: GUS Baza danych lokalnych

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021
Ambulatoryjna opieka zdrowotna - porady lekarskie ilość	36 029	36 323	36 899	29 884	29 034

Ponad to na terenie gminy funkcjonują dwie apteki w Jedlińsku.

1.7. Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli, ale również ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego, a także przed zjawiskami mogącymi zakłócić normalne funkcjonowanie obywateli, godzącymi w ogólnoprzyjęte normy postępowania. Jego utrzymanie jest istotne dla zapewnienia stanu optymalnego i sprawnego funkcjonowania społeczeństwa.

Dane udostępnione przez Komendanta Policji w Jedlińsku Komendy Miejskiej Policji w Radomiu, wskazują na następującą aktywność przestępczą na terenie gminy Jedlińsk w latach 2018-2022:

Tabela 12: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Jedlińsk w latach 2018-2021

Kategoria zdarzenia	2018	2019	2020	2021	2022
Wykroczenia	1215	984	1192	1070	1089
Przestępstwa	220	288	310	273	322

Zgodnie z danymi statystycznymi dot. przestępstw i wykroczeń w latach 2018-2022 ich ilość waha się w granicach:

- od 984 (wartość minimalna osiągnięta w 2019 r.) do 1192 (maksymalna osiągnięta wartość w 2020 r.) dla wykroczeń,
- od 220 (wartość minimalna osiągnięta w 2018 r.) do 322 (maksymalna osiągnięta wartość w 2022 r.) dla przestępstw.

Zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej reguluje ustawa z 24 stycznia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Na terenie gminy działa 6 ochotniczych jednostek straży pożarnych:

- OSP Jedlińsk funkcjonuje w KSRG, dysponująca murowaną dużą strażnicą z garażami na 2 średnie ratowniczo-gaśnicze pojazdy strażackie jeden STAR-MAN z napędem 4x2 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litrów z 2003 r. oraz Renault z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 4 tys. litrów z 2013 r. z modułem ratownictwa drogowego i 1 Volkswagen Golf oraz podręczny ruchomy sprzęt strażacki i ubrania strażackie;
- OSP Wielogóra funkcjonuje w KSRG, dysponująca strażnicą wyposażoną w jeden samochód MAN z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litra zbiornik wodny z 2010 r. oraz w jeden samochód MAN z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litra zbiornik wodny z 2022r.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

i 1 Volkswagen Transporter oraz podręcznym ruchomym sprzętem strażackim i ubraniami strażackimi.

- OSP Wsola funkcjonuje w KSRG dysponująca strażnicą oraz garażem dodatkowym wyposażona jeden samochód STAR z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litrów oraz MERCEDES ATEGO oraz MERCEDES z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litrów z 2014 r. uterenowiony na kołach pojedynczych z bieżnikiem terenowym oraz podręcznym ruchomym sprzętem strażackim i ubraniami strażackimi;
- OSP Nowe Zawady dysponująca strażnicą oraz garażem dodatkowym wyposażona jeden samochód STAR z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litrów;
- OSP Jankowice, dysponująca strażnicą wyposażona jeden samochód STAR z napędem 4x4 zbiornik wodny poj. 2,5 tys. litrów;
- OSP Bierwce posiadająca strażnicę, pojazdy (STARY, 1 VOLVO) i sprzęt ratowniczo – gaśniczy.

1.8. Działalność organizacji pozarządowych

Na obszarze gminy Jedlińsk w 2022 roku prowadziło działalność 8 organizacji pozarządowych i 6 ochotniczych straży pożarnych. Pełnią one istotną rolę w życiu społeczno-kulturalnym. Poniższe zestawienie zawiera wykaz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych posiadających osobowość prawną i zlokalizowanych i działających na terenie gminy.

Tabela 13: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Jedlińsk

Lp.	Nazwa
1.	6 Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Jedlińsk, OSP Wielogóra, OSP Wsola, OSP Nowe Zawady, OSP Jankowice, OSP Bierwce
2.	Stowarzyszenie Społeczno- Kulturalne "RAK"
3.	Koło Gospodyń Wiejskich „Płaskowskie Raki”
4.	Koło Gospodyń Wiejskich „Gutowianki”
5.	Koło Gospodyń Wiejskich „Zawadzianki”
6.	Koło Gospodyń Wiejskich w Ludwikowie
7.	Koło Gospodyń Wiejskich w Bierwieckiej Woli
8.	Koło Gospodyń Wiejskich na Rzecz Promocji i Rozwoju Gminy Jedlińsk
9.	Koło Gospodyń Wiejskich w Piastowie

Na obszarze objętym SRG od 2008 roku w ramach europejskiego programu LEADER działa Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”, której członkami są gminy: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew. Głównym celem LGD jest wzrost atrakcyjności i rozwoju gospodarczego ww. terenów w oparciu o szeroko rozumianą partycypację społeczną.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

1.9. Bezrobocie

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu udostępnionymi dnia 31.05.2023 r. na terenie gminy Jedlińsk według stanu na dzień 31.12.2022 r. zarejestrowanych było ogółem 511 osób bezrobotnych w tym 257 kobiet i 254 mężczyzn, na koniec I kwartału 2023 r. natomiast 540 osób bezrobotnych w tym 258 kobiet i 282 mężczyzn.

Tabela 14: Bezrobocie rejestrowane na terenie gminy Jedlińsk analiza porównawcza danych według stanu nadzień 31.12.2022 r. oraz 31.03.2023 r., oprac. na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu

Bezrobotni ogółem (stan na dzień 31.12.2022 r.)	ogółem	kobiety	mężczyźni	Bezrobotni ogółem (stan na dzień 31.12.2022 r.)	ogółem	kobiety	mężczyźni
	511	257	254		540	258	282
BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU							
18-24 lata	60	22	38	18-24 lata	72	29	43
25-34 lata	153	99	54	25-34 lata	156	97	59
35-44 lata	119	68	51	35-44 lata	135	68	67
45-54 lata	98	48	50	45-54 lata	95	45	50
55-59 lat	44	20	24	55-59 lat	41	19	22
60 i więcej	37	0	37	60 i więcej	41	0	41
153 BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA							
Wyższe	71	61	10	Wyższe	75	63	12
Policealne i średnie zawodowe	83	48	35	Policealne i średnie zawodowe	89	47	42
Ogólnokształcące	46	33	13	Ogólnokształcące	49	33	16
Zasadnicze	150	58	92	Zasadnicze	160	60	100
Gimnazjalne i poniżej	161	57	104	Gimnazjalne i poniżej	167	55	112
BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY							
Do 1 roku	75	43	32	Do 1 roku	95	50	45
1-5 lat	115	58	57	1-5 lat	127	59	68
5-10 lat	107	64	43	5-10 lat	99	58	41
10-20 lat	73	25	48	10-20 lat	70	26	44
20-30 lat	38	16	22	20-30 lat	42	15	27
30 i więcej	12	1	11	30 i więcej	13	1	12
Bez stażu pracy	91	50	41	Bez stażu pracy	94	49	45
BEZROBOTNI WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY							
Do 1 miesiąca	52	19	33	Do 1 miesiąca	65	28	37
1-3 miesiące	87	37	50	1-3 miesiące	96	29	67
3-6 miesięcy	81	36	45	3-6 miesięcy	86	36	50
6-12 miesięcy	81	41	40	6-12 miesięcy	95	46	49
12-24 miesiące	70	34	36	12-24 miesiące	69	35	34
Powyżej 24 miesięcy	140	90	50	Powyżej 24 miesięcy	129	84	45

Tabela 15: Struktura bezrobocia na terenie gminy Jedlińsk, źródło Główny Urząd Statystyczny

Wyszczególnienie ilościowe osób	2017	2018	2019	2020	2021	2022
---------------------------------	------	------	------	------	------	------

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Bezrobotni ogółem	733	663	657	728	607	511
Bezrobotni kobiety	379	358	339	375	319	257
Bezrobotni mężczyźni	354	305	318	353	288	254
Długotrwale bezrobotni	408	354	320	399	350	272
Wyszczególnienie ilościowe osób ze względu na wiek	2017	2018	2019	2020	2021	2021
Bezrobotni ogółem do 25 roku życia	120	101	99	94	65	60
Bezrobotni ogółem do 30 roku życia	238	209	199	200	144	319
Bezrobotni ogółem powyżej 50 roku życia	162	132	138	148	141	129

1.10. Gospodarka i rynek pracy

Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy Jedlińsk zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (<http://aplikacja.ceidg.gov.pl/ceidg/ceidg.public.ui/search.aspx>) stan na dzień 19.04.2023 r. wynosiła 798 podmiotów gospodarczych. Największa liczba podmiotów gospodarczych występuje w miejscowości Jedlińsk – 20,3% ogółu podmiotów gospodarczych na terenie gminy), co warunkowane jest funkcją wskazanej miejscowości.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

Tabela 16: Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Jedlińsk ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 18.04.2023 r.

Lp.	Nazwa	Liczba podmiotów gospodarczych	% w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych
1.	Bierwce	24	3%
2.	Bierwiecka Wola	13	1,63%
3.	Bród	5	0,63%
4.	Czarna Rola	2	0,25%
5.	Czarny ług	9	1,13%
6.	Górna Wola	5	0,63%
7.	Gutów	12	1,5%
8.	Janki	2	0,25%
9.	Jankowice	15	1,88%
10.	Jedlanka	29	3,63%
11.	Jedlińsk	162	20,3%
12.	Jeziorno	3	0,38%
13.	Józefów	2	0,25%
14.	Józefówek	1	0,12%
15.	Kamińsk	3	0,38%
16.	Kępiny	32	4,01%
17.	Klwatka Szlachecka	33	4,13%
18.	Klwaty	26	3,26%
19.	Kruszyna	5	0,63%
20.	Lisów	34	4,26%
21.	Ludwików	7	0,88%

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

22.	Marcelów	5	0,63%
23.	Mokrošek	19	2,38%
24.	Narty	3	0,38%
25.	Nowa Wola	2	0,25%
26.	Nowe Zawady	13	1,63%
27.	Obózek	1	0,12%
28.	Piasieczno	23	2,88%
29.	Piastów	32	4,01%
30.	Płasków	12	1,5%
31.	Romanów	1	0,12%
32.	Stare Zawady	3	0,38%
33.	Urbanów	1	0,12%
34.	Wielogóra	146	18,3%
35.	Wierzchowiny	16	2%
36.	Wola Gutowska	20	2,51%
37.	Wsola	77	9,66%

Gminę Jedlińsk charakteryzuje intensywny rozwój sfery gospodarczej, tym samym gmina przestaje być rejonem typowo rolniczym. Lokalizacja przy drodze krajowej Nr 7 i drodze wojewódzkiej nr 735, blisko dwóch ośrodków: subregionalnego – Radomia – i centralnego – Warszawy, sprawia, że powstają tu liczne firmy sektora usług i handlu.

Tabela 17: Podmioty gospodarcze na terenie gminy Jedlińsk w latach 2018-2022, oprac. na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS

Kategoria	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba podmiotów gospodarczych ogółem (według stanu na koniec roku)	1 013	1 062	1 114	1 152	1 238	1281
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	732	766	792	851	-	-
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 ty. mieszkańców	609	637	659	716	-	-
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. ludności	24	24	24	25	-	-

Większe zakłady produkcyjne na terenie gminy to:

- Kratki.pl Marek Ball, Wsola – produkcja kominków;
- PPH RADMOT, Wola Gutowska – produkcja części dla przemysłu maszynowego;
- WINDOOR hurtownia Wsola -producent drzwi wewnętrznych;
- Zakład Mechaniczno-Odlewniczy „A.G.J.K.”, Gutów – produkcja odlewów żeliwnych;
- United Petfood Radom - Zakład Produkcyjny Karmy dla Zwierząt w Jedlińsku;
- ZPH OLMAR, Jedlanka – producent folii i wykładzin podłogowych;
- AGRO-GUM, Wola Gutowska – produkcja wyrobów gumowych do maszyn rolniczych;
- Zakład Masarski SADEŁKO, Jedlińsk – ubój trzody i bydła, przetwórstwo mięsne;
- GTC Gajda TRUCK CENTER Sp. z o. o., Wsola – transport;
- MTK Sp. j. Wielogóra– hurtownia skór odzieżowych i dodatków krawieckich;

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

- EXPUCH, Jedlińsk – piekarnia;
- BREMI Wielogóra- FABRYKA PASKÓW
- Auto naprawa Chojnacki -Jedlińsk;
- ADAMCZYK P. Adamczyk, Bierwce – produkcja tworzyw sztucznych;
- Honda Strzałkowski, Wielogóra – handel pojazdami.

Porównując dane statystyczne dotyczące liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Jedlińsk z lat 2018-2023 zauważalny jest stały wzrost ich liczebności.

1.11. Rolnictwo

Gmina Jedlińsk jest gminą wiejską o charakterze typowo rolniczym. Gleby tego terenu w większości są mało urodzajne przeważają gleby brunatnoziemne – brunatne (właściwe i wylugowane) oraz gleby płowe wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych oraz żwirów. Część gleb powstała z glin zwałowych ciężkich oraz z glin, pyłów i ilów różnej genezy. Na terenie gminy występują też gleby bielicoziemne wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych. W dolinach rzecznych i obniżeniach wytworzyły się mady i gleby hydromorficzne.

Grunty rolne stanowią 102,14 (10214 ha) km² tj. blisko 78 % powierzchni gminy.

Tabela 18: Struktura użytków rolnych w gminie Jedlińsk, źródło: <https://www.jedlinsk.pl/56,o-gminie>

Lp.	Rodzaj gruntów	Wielkość (km ²)
1.	Grunty orne	77,24
2.	Sady	3,80
3.	Łąki trwałe	16,84
4.	Pastwiska trwałe	10,00
5.	Lasy	19,69
6.	Wody	3,53

Na terenie gminy funkcjonuje 2660 gospodarstw rolnych, a średnia wielkość gospodarstwa rolnego: 6 ha. Liczba działek rolniczych na opisywanym obszarze o wielkości do 1 ha wynosi 2300¹.

Wśród gospodarstw rolnych występują przede wszystkim indywidualne gospodarstwa rodzinne i najczęściej drobnotowarowe o powierzchni do 5 ha. Rolnictwo oparte jest na uprawie gruntów ornych i produkcji roślinnej, a co za tym idzie również hodowli zwierząt gospodarskich.

Zgodnie z danymi GUS i Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Jedlińsk przedstawiała się następująco:

Tabela 19: Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Jedlińsk, oprac. na podstawie danych GUS i Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku

Gospodarstwa rolne ogółem (ha)	do 1 ha włącznie	1-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15 ha i więcej
8 057,81	31,30	2 115,14	2 684,36	1 335,61	1 891,40

¹ Dane zaczerpnięte z <https://www.jedlinsk.pl/56,o-gminie>

Zagrożenia rolniczej przestrzeni produkcyjnej mają charakter ilościowy i jakościowy:

- zagrożenia ilościowe wyrażają się w zmniejszaniu powierzchni użytkowanej rolniczo w następstwie przejmowania gruntów na cele nierolnicze,
- zagrożenia o charakterze jakościowym wynikają z działalności wydobywczej, oddziaływania na grunty rolne zanieczyszczeń powietrza pochodzących z przemysłu i komunikacji, zanieczyszczeń wód i zanieczyszczeń odpadami.

1.12. Sport, rekreacja i turystyka

Na obszarze gminy Jedlińsk znajdują się następujące obiekty sportowe:

- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej przy PG Jedlińsk, rok budowy 2006;
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Bierwieckiej Woli, rok budowy 2008;
- boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej do koszykówki przy ZSP we Wsoli, rok budowy 2008;
- boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy syntetycznej i wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Jedlińsku – w ramach kompleksu Moje boisko ORLIK 2012 – OSiR 2009 r., zmodernizowane w latach 2019 -2020;
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Czarnym Ługu, rok budowy 2014 r., remont w latach 2022- 2023r.;
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Woli Gutowskiej, rok budowy 2014 r.;
- boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy syntetycznej, wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w ramach kompleksu sportowego przy PSP w Jedlińsku wraz z bieżnią i siłownią, rok budowy 2015 r.
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Lisowie przy świetlicy, rok budowy 2017 r.;
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Kamińsku, rok budowy 2018 r.;
- wielofunkcyjne boisko sportowe o nawierzchni syntetycznej w Bierwcach, rok budowy 2019r. przy udziale dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- Kompleks sportowy przy Zespole Szkół Publicznych we Wsoli w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Zagospodarowanie terenu przy ZSP we Wsoli – przebudowa kompleksu boisk sportowych i urządzeń sportowych” obejmujące zakresem bieżnię o nawierzchni syntetycznej, boisko piłkarskie o nawierzchni syntetycznej, pole do pchnięcia kulą, siłownię zewnętrzną, skoczną skoku w dal, boisko wielofunkcyjne, place ze stołami do gry w tenisa oświetlenie – wybudowany w latach 2019 -2021 przy udziale dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- kompleks sportowy przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starych Zawadach w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Zagospodarowanie terenu przy PSP Stare Zawady” obejmuje zakresem bieżnię o nawierzchni syntetycznej, boisko piłkarskie o nawierzchni trawiastej, odwodnienie terenu, pole do pchnięcia kulą, siłownię zewnętrzną, skoczną skoku w dal, labirynt, chodniki, parkingi, ciągi komunikacyjne miasteczko ruchu drogowego małą architekturę, wybudowany w latach 2019 -2021 przy udziale dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki;

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

- siłownie plenerowe: w sołectwach Jedlińsk, Jedlanka, Klwatka Szlachecka, Płasków, Wsola, Wielogóra, Piaseczno, Lisów, Wola Gutowska, Ludwików, Zawady Nowe, Stare Zawady, Romanów, Wierzchowiny, Kamińsk, Jankowice;
 - boisko trawiaste na Ośrodku Sportu i Rekreacji w Jedlińsku ul. Warszawska użytkowane przez Gminny Klub Sportowy Drogowiec Jedlińsk,
 - boisko trawiaste przy strażnicy OSP Wielogóra – Wielogóra, ul. Kwiatowa 1 użytkowane przez Gminny Klub Sportowy Strażak Wielogóra;
 - boisko trawiaste przy PSP w Jedlance -użytkowane przez Klub Sportowy w Jedlance,
- Na obszarze gminy Jedlińsk znajduje się wiele szlaków turystycznych:

Szlaki rowerowe:

- Szlak czerwony: Bartodzieje - Jedlińsk - Przytyk - Domaniów, aż za Przysuchę o dł. 59,8 km, będący częścią siatki szlaków wytyczonych przez „Związek Gmin Radomka” utworzonych w 2003 r. na terenie gmin Jedlińsk, Zakrzew, Wolanów, Wieniawa, Przysucha i Przytyk;
- Szlak żółty: Bartodzieje PKP - Wola Bierwiecka - Płasków – Jedlanka o długości 9 km;
- Szlak czarny: Wsola cmentarz - Stara Wieś - Klwaty - Komorniki - Jedlińsk Nadgórna A - Kozinki - Nieczatów - Mleczków - Cerekiew – Janów o długości 14,5 km;
- Szlak zielony: Lesiów PKP - Owadów - Józefówek - Wsola - Stara Wieś - Piastów - Podgózek - Gózek - Gulin - Sachalin, o długości 14,5 km.

Szlaki piesze:

- Szlak czarny: Bartodzieje PKP - Wsola PKS, o długości 8,5 km.

Inne:

- Nordic Walking Park „Jedlińsk”, w skład, którego wchodzi 3 trasy:
 - zielona – pętla o długości 4,7 km,
 - czerwona – pętla o długości 10,9 km,
 - czarna – pętla o długości 15 km.
- Trasa spacerowa Kruszyna PKP - Bierwce Szlacheckie - Bunkry - Sakinówka - Wierzchowiny - Kruszyna PKP.

Atrakcjami turystycznymi gminy są również spływy kajakowe na rzece Radomce. Popularną trasą jest Jedlińsk- Brzoza o długości 28 km. W Piastowie natomiast znajduje się Aeroklub radomski o powierzchni ponad 200 ha z lotniskiem sportowym, gdzie w sierpniu odbywają się tu Mistrzostwa Europy w akrobacji szybowcowej, a w Piastowie znajduje się także strzelnica Polskiego Związku Łowieckiego.

1.13. Dziedzictwo kulturowe

Gmina Jedlińsk posiada liczne zasoby zabytkowe, w tym kilka obiektów, które ze względu na wartości artystyczne, historyczne i ekspozycyjne są rozpoznawalne w skali ponad regionalnej, np. kościół barokowy w Jedlińsku czy Muzeum Witolda Gombrowicza, mieszczące się w dworze z 1914 r.). Na terenie gminy występują dwa główne typy zabytków:

- zabytki o charakterze sakralnym (kościóły, kaplice, cmentarze) oraz obiekty małej architektury (kapliczki, krzyże i figury przydrożne),
- obiekty rezydencjonalne.

Tabela 20: Zabytki nieruchome na terenie gminy Jedlińsk wpisane do rejestru zabytków woj. mazowieckiego (rejestr/A/)

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	RODZAJ OBIEKTU	DATOWANIE	NR REJESTRU
1.	Bierwce	Park	3 ćw. XIX w.	nr rej. 757 z 18.12.1957 r.
2.	Jankowice	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja	1782-1787 r.	nr rej.487/A z 23.03.1957 r., nr rej. 387/A z 21.06.1967 r. nr rej.72/A z 09.03.1981 r.
3.	Jankowice	Cmentarz parafialny	1 poł. XIX w	decyzja MWKZ nr 32/2018 z 09.01.2018 r.
4.	Jedlanka	Park	1 poł. XVIII w.	nr rej.758 z 18.12.1957 r. 351/A z 24.10.1986 r.
5.	Jedlińsk	Kościół parafialny p.w. św. Ap. Piotra i Andrzeja, Dzwonnica kościelna, Brama kościelna	1645 r., 1752 r. 1645 r. 2 poł. XVIII w.	nr rej.216 z 03.10.1956 r., 383 z 21.06.1967 r. oraz 75/A z 09.03.1981r.
6.	Jedlińsk	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	1798 r.	nr rej. 469/A z 05.11.1991 r.
7.	Lisów	Kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP	1881 r.	nr rej. 241/A z 23.02.1984 r.
8.	Lisów	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	1873 r.	nr rej. A-1281 z 16.12.2014 r.
9.	Piastów	Zespół dworski: dwór, oficyna, wozownia, 2 lamusy	2 poł. XVIII- XIX w.	nr rej.804/A z 28.10.1972 r. nr 138/A z 15.03.1982 r
10.	Piastów	Park	XVIII/XIX w.	nr rej. 751/A z 19.12.1957 r. nr rej. 333 /A z 07.05.1986 r
11.	Wólka Klwatecka (ob. Klwaty	Park	poł. XIX w.	nr rej.747 z 19.12.1957 r.
12.	Wsola	Kościół parafialny p.w. św. Bartłomieja	1918-1930	nr rej. 279/A z 20.02.1985 r.
13.	Wsola	Zespół pałacowo- parkowy: pałac, park	1914 1 ćw. XX w.	nr rej. 845/A z 18.02.1975 r. nr rej. 207 /A z 14.04.1983 r.
14.	Plac kościelny kościoła parafialnego p.w. św. Ap. Piotra i Andrzeja w Jedlińsku	Figura Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej rzeźba Chrystusa na Krzyżu	1884 r. 1893 r.	nr rej. 110/B/95 z dnia 16.02.1995 r.
15.	Skwer przy placu rynkowym w pobliżu kościół parafialnego w Jedlińsku	Figura św. Wawrzyńca	1752 r.	nr rej. 68/B/92 z dnia 09.11.1992 r.
16.	ul. św. Wojciecha w Jedlińsku	Figura św. Floriana	-	nr rej. 69/B/92 z dnia 16.11.1992 r.
17.	Nad rzeką Tymianką w Jedlińsku.	Figura św. Jana Nepomucena	-	nr rej. 67/B/92 z dnia 02.11.1992 r.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

18.	W pobliżu wejścia na cmentarz parafialny we Wsoli.	Kapliczka z figurą św. Nepomucena	XIX w.	nr rej. 111/B/95 z dnia 17.02.1995 r.
-----	--	-----------------------------------	--------	---------------------------------------

W gminie Jedlińsk występuje wiele kapliczek, krzyży i figur przydrożnych. Obiekty tego typu są rozpowszechnionym elementem krajobrazu nie tylko regionu radomskiego, ale i przeważającej części kraju. Ich ustawianie wiązało się z lokalną tradycją oraz religijnym, duchowym doświadczeniem fundatorów katolickich. Najstarsze obiekty pochodzą z XVIII w. Charakterystyczną grupę stanowią figury św. Jana Nepomucena związane z rzeką Radomką i Tymianką. Są to figury w Brodzie, Piastowie, Jankowicach i Jedlińsku.

W obrębie gminy Jedlińsk w ramach realizacji programu prospekcji terenowej Archeologiczne Zdjęcie Polski zewidencjonowano łącznie 68 stanowisk archeologicznych (na podstawie *Gminnej Ewidencji Zabytków i Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2017-2020 dla Gminy Jedlińsk*).

1.14. Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne

Gmina Jedlińsk, zgodnie z klasyfikacją Gumińskiego, leży w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego o charakterze przejściowym. Ze względu na cechy szczególne wchodzi w skład radomskiej dzielnicy klimatycznej.

Hydrograficznie teren gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu Radomki (lewy dopływ Wisły). Rzeki tego terenu to Radomka i jej lewostronny dopływ Tymianka oraz Mleczna (część wschodniej granicy gminy). Wody powierzchniowe uzupełniają małe starorzecza, bagienne oczka śródlądowe oraz stawy rybne. Geologicznie wody podziemne związane są z utworami: czwartorzędowymi, kredowymi i jurajskimi. Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę ma poziom kredowy, a następnie górnourajski. W obrębie gminy wydzielone zostały dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: Niecka Radomska Nr 405 i Subniecka Warszawska Nr 215. W rejonie Jedlińska i Piastowa istnieje duży kompleks stawów rybnych o powierzchni 144 ha. Na terenie gminy nie ma jezior, za wyjątkiem małych starorzeczy oraz bagiennych oczek leśnych.

Pod względem geograficznym (zgodnie z regionalizacją geograficzną J. Kondrackiego), gmina Jedlińsk położona jest w pasie Nizin Środkowopolskich, na styku makroregionu Wzniesienia Południowomazowieckie, mezoregion Równina Radomska (w południowej części gminy) oraz makroregionu Nizina Środkowomazowiecka, mezoregion Równina Kozienicka (w centralnej i północnej części). Jest to teren płaski, rozcięty doliną rzeki Radomki i jej dopływów. Największy płat wysoczyzny rozciąga się od doliny Tymianki po dolinę Radomki. Spadki terenu są niewielkie, mieszczą się w granicach do 6%. Powierzchnia wysoczyzny urozmaicona jest ciągami wydm występujących na całym obszarze gminy z wyjątkiem części środkowo-zachodniej oraz form zbliżonych do ozów w części południowej. Najniżej położone tereny znajdują się w centralnej części gminy w dolinie Radomki.

Pod względem geologicznym obszar gminy leży na południowo-zachodnim skraju niecki brzeźnej, zwanej w tej części niecką mazowiecko-lubelską, w niewielkiej odległości na południe od obrzeża Gór Świętokrzyskich. Najstarszymi osadami stwierdzonymi wierceniami w okolicy gminy są osady jury górnej reprezentowane przez: wapień, margle, wapień dolomityczny, oolitowe i organodetrytyczne, zlepy muszlowe, iłowce i mułowce margliste oraz piaskowce wapieniste. Na nich położone są osady kredy: piaskowce, mułowce, iłowce, margle, wapień i piaski glaukonitowo-fosforytowe oraz opoki i gezy. Głównymi surowcami mineralnymi występującymi na terenie gminy są piaski różnoziarniste, żwiry i sporadycznie pospółki.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Gmina Jedlińsk posiada niską lesistość – około 12 % ogółu powierzchni gminy to lasy. Największe kompleksy leśne usytuowane są w południowo-wschodniej części gminy (na wschód od Wsoli oraz na południowy wschód od wsi Bierwce). Na obszarze gminy występują też różnorodne zadrzewienia w formie:

- zadrzewień przywodnych, szczególnie w rejonie doliny Radomki, Tymianki i stawów,
- zadrzewień przydrożnych - wzdłuż tras komunikacyjnych, głównie drogi Jedlińsk - Białostrzegi - Warszawa, Jedlińsk - Łasków - Zawady, Wsola - Piastów oraz przy linii kolejowej Radom - Warszawa,
- zadrzewień śródpolnych głównie w północno-wschodniej części gminy.

Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej.

- dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 168,0 cm; wysokość: 25,0m, rosnący w odległości około 60 m na wprost od głównego wejścia od pałacu Gombrowiczów,
- dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 96,0 cm; wysokość: 19,0m, rosnący w odległości 20 m od bocznego wejścia pałacu Gombrowiczów,
- dąb szypułkowy - *Quercus robur*; pierśnica: 144,0 cm; wysokość: 22,5m, rosnący w północnej części działki 737
- głąz narzutowy, obwód 10 m,
- głąz narzutowy, obwód 10 m,
- głązy narzutowe (3 szt.), obwody: 5, 3, 6 m,
- głąz narzutowy, obwód 8,1 m,
- głązy narzutowe (8 szt.), obwody od 1-5,2 m,
- głązy narzutowe: (4 szt.), obwody od 2,6-5,2 m.

Na terenie gminy znajdują się dwa użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 11,85 ha.

- użytk 137 - silnie wilgotne torfowisko,
- użytk 138 - zagłębienie terenu silnie wilgotne.

W południowo-wschodniej i częściowo północnej części gminy usytuowane są lasy szczególnie chronione, tzw. ochronne o powierzchni całkowitej 497,84 ha. Około 1,5 km na wschód od Wsoli znajduje się uroczysko leśne "Wsola" o powierzchni 550 ha, stanowiące część Puszczy Kozienickiej.

Na terenie gminy nie występują żadne rezerваты przyrody. Obszary chronione, a także grunty niebędące pod ochroną prawną, stanowią bardzo ważne ciągi przyrodnicze tzw. korytarze ekologiczne:

- Obszar węzłowy środkowej i dolnej rzeki Tymianki,
- Korytarz ekologiczny rzeki Radomki,
- Korytarz ekologiczny rejonu Zawady - Bierwce - Wola Goryńska.

1.15. Infrastruktura techniczna

Tabela 21: Infrastruktura techniczna w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie danych GUS oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Jedlińsk

Sieć wodociągowa	
podmiot odpowiedzialny za gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku, działający na podstawie Uchwały Rady Gminy Jedlińsk nr 17/92 z dnia 31 marca 1992 r. w sprawie powołania zakładu budżetowego (nowy statut został nadany Zakładowi uchwałą Nr XIX/28/2016 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku). Jest jednostką użyteczności publicznej mającą na celu stałe i bieżące

	zaspokojenie podstawowych potrzeb komunalnych ludności, jednostek prowadzących działalność gospodarczą z terenu jego działania, oraz współpracę z gminami sąsiednimi.
SUW	Dwustopniowa SUW w Jedlińsku Jednostopniowa SUW w Mokroszęku Jednostopniowa SUW w Wierzchowicach Dwustopniowa SUW we Wsoli
długość czynnej sieci wodociągowej (km)	Łączna długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 197km (dane GUS, stan na koniec 2021 roku) z przyłączami prowadzącymi do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.
liczba podłączonych obiektów do sieci wodociągowej	3812 (dane GUS, stan na koniec 2021 roku)
% ludności gminnej korzystającej z sieci wodociągowej	81,7% (dane GUS, stan na koniec 2021 roku)
liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	11 950 (dane GUS, stan na koniec 2021 roku)
Sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	39,6 w budowie od ubiegłego roku do zakończenia a w tym roku 2023 sieć kanalizacji we Wsoli (min. ul. Warszawska, Gombrowicza, Krótka, Sportowa, Słoneczna, Leśna)
ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej	654
% ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej	Według danych GUS stan na koniec 2021r. to 18,3%
liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	Według danych GUS stan na koniec 2021r. to 3 552 osób
Oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
charakterystyka aglomeracji	Aglomeracja Jedlińsk o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 3 579, z położoną na terenie gminy Jedlińsk z komunalną oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Jedlińsk utworzona na podstawie uchwały NR XXVI/80/2020 RADY GMINY JEDLIŃSK z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Jedlińsk. W skład aglomeracji Jedlińsk wchodzi następujące miejscowości: Jedlanka, Jedlińsk, Piaseczno, Wola Gutowska.
liczba oczyszczalni przydomowych	92 sztuki
Sieć gazowa	
charakterystyka sieci gazowej	Przez teren gminy Jedlińsk przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Sękocin-Lubienia, z którego realizowane jest zasilanie w gaz ziemny odbiorców z obszaru gminy. Rozdzielcza sieć gazowa na terenie gminy Jedlińsk zasilana jest poprzez dwie stacje redukcyjno-pomiarowe I-go stopnia (w/c) zlokalizowane w miejscowości Jedlińsk oraz Wielogóra.
długość sieci gazowej	94,6 km
Sieć ciepłownicza	
charakterystyka sieci ciepłowniczej	Na obszarze gminy Jedlińsk nie funkcjonują scentralizowane systemy ogrzewania.
Sieć energetyczna	
Charakterystyka sieci energetycznej	Gmina Jedlińsk leży w zasięgu działania Spółki Polskie Sieci Elektroenergetyczne Oddział w Warszawie. Operatorem

systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na tym terenie jest spółka PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko - Kamienna, wchodząca w skład Grupy Energetycznej – PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Bezpośrednią obsługą odbiorców m.in. z terenu gminy Jedlińsk zajmuje się Rejon Energetyczny Radom. Stopień zelektryfikowania gminy Jedlińsk określa się na poziomie 100%.

Przez teren gminy przebiega linia przesyłowa najwyższego napięcia 220 kV Kozienice – Rożki. Właścicielem linii jest przedsiębiorstwo Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A. Linia z wymaganą przepisami strefą ochronną o ograniczonych możliwościach w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu nie ma bezpośredniego powiązania z systemem dystrybucji energii elektrycznej na obszarze gminy. Głównym i podstawowym źródłem zasilania obszaru gminy w energię elektryczną jest stacja GPZ 110/15 kV zlokalizowana przy ul. Energetyków w Jedlińsku. W stanie obecnym główny punkt zasilania pokrywa potrzeby obsługiwanego terenu. Lokalną sieć rozdzielczą średniego napięcia stanowią przede wszystkim linie magistralne napowietrzne wykonane przewodami bez izolacji stalowo-aluminiowymi (typu AFL) o przekrojach z zakresu 70-35mm². Sieć terenowa średniego napięcia wyposażona jest w lokalne stacje transformatorowe 15/0,4 kV, których moc jest dostosowana do występujących potrzeb.

Drogi	
System dróg publicznych na terenie gminy	System komunikacyjny gminy Jedlińsk tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne: - droga krajowa Nr 7 z węzłem Jedlanka (o długości 9,5 km na terenie gminy), - droga wojewódzka nr 735 odcinek o długości łącznej 10,5 km na terenie gminy, - drogi powiatowe (12 dróg o długości łącznej 58 km na terenie gminy), - drogi gminne (30 dróg gminnych o łącznej długości 89,5 km).

1.16. Zasoby komunalne

Zasób mieszkań komunalnych gminy Jedlińsk obejmuje 19 lokali o łącznej powierzchni 733,10 m². Poniższa tabela przedstawia lokalizację i metraż poszczególnych lokali.

Tabela 22: Zasoby komunalne i społeczne w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie treści zawartej w oprac. pn. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY JEDLIŃSK NA LATA 2023-2033 oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Jedlińsk

LOKALIZACJA	ZARZĄDCA	ILOŚĆ	METRAŻ
Jedlińsk, ul. Pocztowa 8	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	3 szt.	97 m ²
Jedlińsk, ul. Pocztowa 6	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	5 szt.	150,20 m ²

Jedlińsk, ul. M. Konopnickiej 11	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	3	150 m ²
Jedlińsk ul. Warszawska 10	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	1	54,90 m ²
Wsola ul. Leśna 5	Zakład Gospodarki Komunalnej w Jedlińsku	3	116 m ²
Ludwików (przy SP)	Dyrektor SP w Ludwikowie	2	95 m ²
Wsola (przy SP)	Dyrektor SP we Wsoli	2	70 m ²

2. PODSUMOWANIE DIAGNOZY, WNIOSKI

Tabela 23: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Jedlińsk

Kategoria	Cechy/uwarunkowania gminy Jedlińsk
Położenie, układ komunikacyjny	<p>Gmina Jedlińsk to gmina administracyjnie należąca do województwa mazowieckiego, położona w północnej części powiatu radomskiego, na osi drogi ekspresowej Nr 7 Warszawa – Radom - Kraków.</p> <p>System komunikacyjny gminy Jedlińsk tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - droga krajowa Nr 7 z węzłem Jedlanka (o długości 9,5 km na terenie gminy), - droga wojewódzka nr 735 odcinek o długości łącznej 10,5 km na terenie gminy, - drogi powiatowe (12 dróg o długości łącznej 58 km na terenie gminy), - drogi gminne (30 dróg gminnych o łącznej długości 89,5 km).
Demografia	<p>Według danych GUS na dzień 31.12.2022 r. gmina Jedlińsk zamieszkiwana była przez 14 470 mieszkańców, co stanowiło 9,6% ludności powiatu radomskiego. Zgodnie z analizą danych GUS, w latach 2002-2022 liczba mieszkańców gminy Jedlińsk wzrosła o 12%, a średni wiek mieszkańców wynosił 37,9 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.</p> <p>Obszarami o największym zaludnieniu i równocześnie o największej dynamice rozwoju demograficznego są sołectwa zlokalizowane w zasięgu oddziaływania drogi wojewódzkiej nr 735 Radom-Jedlanka, są to: Jedlińsk, Wielogóra, Wsola, Piastów, Jedlanka Wierzchowiny. Uwzględniając prognozy Głównego Urzędu Statystycznego należy stwierdzić, że w perspektywie do roku 2030 liczba mieszkańców będzie stopniowo wzrastać.</p> <p>Gmina Jedlińsk stanowi obszar zrównoważonego rozwoju demograficznego, który cechuje między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tendencja przyrostu liczby ludności zamieszkującej gminę, ➤ względna równowaga struktury ludności w przedprodukcyjnej grupie wiekowej względem poprodukcyjnej grupy wiekowej, ➤ dodatnie saldo migracji na pobyt stały.
Kultura, edukacja	<p>Na terenie gminy Jedlińsk zadania z zakresu szerzenia kultury realizują np. podmioty:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminne Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku; ➤ Ośrodek Sportu i Rekreacji w Jedlińsku; ➤ Świetlice w: Bierwieckiej Woli, Lisowie, Ludwikowie, Mokrosęku, Nowych Zawadach, Piastowie; ➤ Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlińsku; ➤ Muzeum Witolda Gombrowicza we Wsoli – Jako oddział Muzeum Literatury w Warszawie. <p>Na terenie gminy Jedlińsk obecnie funkcjonuje 7 szkół publicznych, 2 zespoły szkolno-przedszkolne i jedna placówka niepubliczna:</p> <p>Placówki publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Bierwcach, ➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Braci Andrzeja i Józefa Załuskich w Jedlance, ➤ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jedlińsku, w skład którego wchodzi: Publiczne Przedszkole w Jedlińsku i Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jedlińsku, ➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Ludwikowie, ➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Starych Zawadach, ➤ Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Wierzchowinach, ➤ Zespół Szkolno-Przedszkolny we Wsoli, w skład którego wchodzi: Przedszkole Publiczne we Wsoli, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Witolda Gombrowicza we Wsoli. <p>Placówki niepubliczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Niepubliczne Przedszkole i Żłobek Gumisiowa Kraina w Jedlińsku.
<p>Pomoc społeczna, ochrona zdrowia</p>	<p>Podmiotem świadczącym usługi z zakresu opieki zdrowotnej na terenie gminy Jedlińsk jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jedlińsku. SPZOZ składa się z trzech zakładów będących komórkami organizacyjnymi tj. Ośrodka Zdrowia w Jedlińsku, Ośrodka Zdrowia w Bierwcach, Ośrodka Zdrowia we Wsoli. Wszystkie trzy jednostki są nowo wybudowane, wyposażone w sprzęt i zapewniają skuteczną opiekę medyczną różnego charakteru.</p> <p>Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz inne zadania zlecone gminie i zadania własne gminy w przedmiotowym obszarze świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jedlińsku.</p> <p>Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2022 roku wynosiła 275, liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną natomiast 641.</p> <p>Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2018-2022 były:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo, - bezrobocie, - niepełnosprawność, - długotrwała lub ciężka choroba.
<p>Bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>Na terenie gminy działa 6 ochotniczych jednostek straży pożarnych.</p> <p>Zgodnie z danymi statystycznymi dot. przestępstw i wykroczeń w latach 2018-2022 ich ilość waha się w granicach:</p>

	<p>- od 984 (wartość minimalna osiągnięta w 2019 r.) do 1192 (maksymalna osiągnięta wartość w 2020 r.) dla wykroczeń, - od 220 (wartość minimalna osiągnięta w 2018 r.) do 322 (maksymalna osiągnięta wartość w 2022 r.) dla przestępstw.</p>
Gospodarka, rolnictwo, bezrobocie	<p>Gminę Jedlińsk cechuje rozwój działalności pozarolniczej oraz rozwój budownictwa mieszkaniowego, zaś położenie przy drodze ekspresowej nr 7 sprzyja powstawaniu podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją, handlem oraz w coraz większym stopniu świadczeniem usług.</p>
Sport, turystyka i rekreacja	<p>Na obszarze gminy Jedlińsk znajdują się liczne obiekty sportowe a także szlaki rowerowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ szlak czerwony: Bartodzieje - Jedlińsk - Przytyk - Domaniów, aż za Przysuchę o dł. 59,8 km; ➤ szlak żółty: Bartodzieje PKP - Wola Bierwiecka - Płasków - Jedlanka o długości 9 km; ➤ szlak czarny: Wsola cmentarz - Stara Wieś - Klwaty - Komorniki - Jedlińsk Nadgórna A - Kozinki - Nieczatów - Mleczków - Cerekiew - Janów o długości 14,5 km; ➤ szlak zielony: Lesiów PKP - Owadów - Józefówek - Wsola - Stara Wieś - Piastów - Podgózdek - Gózdek - Gulin - Sachalin, o długości 14,5 km. <p>szlaki piesze: szlak czarny: Bartodzieje PKP - Wsola PKS, o długości 8,5 km oraz trasa do Nordic Walking Park „Jedlińsk”.</p> <p>Atrakcjami turystycznymi są również spływy kajakowe na rzece Radomce, Aeroklub radomski, gdzie w sierpniu odbywają się tu Mistrzostwa Europy w akrobacji szybowcowej, a w Piastowie strzelnica Polskiego Związku Łowieckiego.</p>
Środowisko	<p>Gmina Jedlińsk usytuowana jest w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego o charakterze przejściowym. Ze względu na cechy szczególne wchodzi w skład radomskiej dzielnicy klimatycznej.</p> <p>Gmina Jedlińsk, zgodnie z klasyfikacją Gumińskiego, leży w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego o charakterze przejściowym. Ze względu na cechy szczególne wchodzi w skład radomskiej dzielnicy klimatycznej.</p> <p>Hydrograficznie teren gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu Radomki (lewy dopływ Wisły). Rzeki tego terenu to Radomka i jej lewostronny dopływ Tymianka oraz Mleczna.</p> <p>Na terenie gminy nie występują żadne rezerваты przyrody. Obszary chronione, a także grunty niebędące pod ochroną prawną, stanowią bardzo ważne ciągi przyrodnicze tzw. korytarze ekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obszar węzłowy środkowej i dolnej rzeki Tymianki, ➤ Korytarz ekologiczny rzeki Radomki, ➤ Korytarz ekologiczny rejonu Zawady - Bierwce - Wola Goryńska. <p>Podstawowym źródłem hałasu na terenie gminy Jedlińsk jest przede wszystkim transport drogowy. Rosnące natężenie ruchu powoduje coraz większą presję na środowisko. Największy wpływ na poziom hałasu drogowego na analizowanym terenie mają przebiegające przez analizowany teren: droga krajowa nr 7.</p>
Infrastruktura techniczna	<p>Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 197km a % ludności gminnej korzystającej z sieci wodociągowej 81,7% (dane GUS, stan na koniec 2021 roku).</p>

	<p>Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi km, a % ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej Według danych GUS stan na koniec 2021r. to 18,3%.</p> <p>Na terenie gminy znajduje się 1 oczyszczalnia ścieków i 4 SUW.</p> <p>Przez teren gminy Jedlińsk przebiega trasa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Sękocin-Lubienia, z którego realizowane jest zasilanie w gaz ziemny odbiorców z obszaru gminy o długości 94,6 km.</p> <p>Na obszarze gminy Jedlińsk nie funkcjonują scentralizowane systemy ogrzewania.</p> <p>Stopień zelektryfikowania gminy Jedlińsk określa się na poziomie 100%.</p>
Zasoby komunalne	Zasób mieszkań komunalnych gminy Jedlińsk obejmuje 19 lokali o łącznej powierzchni 733,10 m ² .

3. OCENA SYTUACJI GMINY JEDLIŃSK – WNIOSKI Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Na etapie przygotowywania diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Jedlińsk, przeprowadzono badanie opinii społecznej w ramach partycypacji społecznej dot. tworzenia dokumentu pn. *Strategia rozwoju gminy Jedlińsk na lata 2023-2030*. Ankieta została skierowana do mieszkańców gminy, a wnioski z konsultacji społecznych pozwoliły właściwie ocenić aktualną sytuację gminy Jedlińsk. Szczegółowe dane dot. analizy badań ankietowych zawarto w załączniku nr 1 do niniejszego opracowania.

Tabela 24: Obszary oceniane najlepiej przez ankietowanych

OBSZARY NAJLEPIEJ OCENIANE	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŁĄCZNA ILOŚĆ POZYTYWNYCH OCEN	% UDZIAŁ POZYTYWNYCH OCEN
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	23	99	122	82,43%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	50	71	121	81,76%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	56	59	115	77,7%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	45	63	108	72,97%
POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH	45	60	105	70,95%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	44	57	101	68,24%

Tabela 25: Obszary oceniane najgorzej przez ankietowanych

OBSZARY OCENIANE NAJGORZEJ	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŁĄCZNA ILOŚĆ NEGATYWNYCH OCEN	% UDZIAŁ NEGATYWNYCH OCEN
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	46	14	60	40,54%
USŁUGI TURYSTYCZNE	39	10	49	33,11%
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	30	9	39	26,35%
DOSTĘP DO INTERNETU	25	8	33	22,30%
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	21	11	32	21,62%

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA) | 28 | 2 | 30 | 20,27%

Tabela 26: Najpilniejsze obszary realizacji inwestycji na terenie gminy Jedlińsk wskazane przez ankietowanych

Infrastruktura techniczna

- Budowa kanalizacji w Wierzchowicach
- Budowa kanalizacji w Gryzowie
- Budowa gazociągu w Gryzowie
- Rozbudowa kanalizacji na terenie gminy w szczególności w msc. Bierwce i w Wielogórze
- Budowa placów zabaw szczególnie przy przedszkolu i przy szkołach na terenie gminy
- Budowa zaplecza w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Jedlińsku
- Modernizacja infrastruktury sportowej na terenie gminy
- Budowa miejsc rekreacyjno-sportowych typu siłownie zewnętrzne

Infrastruktura komunikacyjna

- Modernizacja dróg na terenie gminy w tym modernizacja drogi powiatowej i wymiana nawierzchni drogi Jedlanka-Kasztanki
- Budowa progów zwalniających na drogach, chodników i poboczy na terenie gminy
- Remont/budowa mostu w Lisowie
- Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy
- Wprowadzenie i respektowanie zakazu parkowania w miejscach do tego nieprzeznaczonych

Pozostała infrastruktura publiczna

- Modernizacja budynków edukacyjno-oświatowych w tym ZSP w Jedlińsku
- Budowa oświetlenia ulicy Granicznej w Wielogórze
- Budowa światłowodu
- Budowa centrum kultury w Jedlińsku z salą kinową i z salą widowiskową
- Renowacja rynku w Jedlińsku
- Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu parku w Jedlińsku
- Budowa świetlicy w msc. Klaty
- Budowa restauracji – punktów/-u gastronomicznych/-ego
- Budowa wiaty z grillem w Lisowie
- Modernizacja OSP w Wielogórze
- Udrożnienie przydrożnych rowów na terenie gminy
- Zagospodarowanie terenów wokół rzeki Radomki
- Budowa zalewu w Jedlińsku
- Budowa krytego basenu w Jedlińsku lub w Wsoli
- Modernizacja domków WOSiR
- Rozbudowa szkoły PSP w Ludwikowie
- Budowa wielofunkcyjnego boiska w Ludwikowie
- Zwiększenie dostępu do usług z zakresu opieki zdrowotnej (pediatra, lekarz rodzinny)
- Zmiana elewacji PSP w Starych Zawadach
- Budowa parku rozrywki w Jedlińsku
- Budowa gazociągu w Nartach

- Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw przy szkole w Ludwikowie
- Dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznych
- Modernizacja PSP w Wierzchowinach wraz z budową boiska

4. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona diagnoza gminy Jedlińsk jak również wnioski z badań ankietowych społeczności lokalnej i konsultacji społecznych pozwoliły na wskazanie silnych i słabych stron gminy a także szans i zagrożeń identyfikujących gminę.

Tabela 27: Analiza SWOT

Analiza SWOT – kapitał społeczny

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tendencja przyrostu liczby ludności zamieszkującej gminę. ➤ Względna równowaga struktury ludności w przedprodukcyjnej grupie wiekowej względem poprodukcyjnej grupy wiekowej. ➤ Dodatnie saldo migracji na pobyt stały. ➤ Aktywność społeczna w tym dzieci i młodzieży: Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”, Akademia piłkarska w Jedlińsku i inne kluby sportowe, bogata oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych tj. Kusaki, Sobótka, Dożynki gminne, Gala sportu, Ścięcie śmierci, orkiestra. ➤ Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Migracje zarobkowe. ➤ Brak optymalnego dostępu do specjalistycznej i kompleksowej opieki zdrowotnej. ➤ Brak wystarczającej liczby miejsc spotkań mieszkańców. ➤ Potrzeba stworzenia miejsc spotkań i integracji społecznej. ➤ Potrzeba rozbudowy i modernizacji publicznych obiektów rekreacji i placów zabaw na terenie gminy.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stały przyrływ nowych mieszkańców. ➤ Poszerzenie zakresu dostępu do usług opieki zdrowotnej. ➤ Utworzenie dodatkowych miejsc spotkań i integracji mieszkańców. ➤ Możliwość wsparcia w oparciu o finansowanie zewnętrzne.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tendencja tzw. „starzenia się społeczeństwa”. ➤ Wzrastający problem ubóstwa. ➤ Wzrastające potrzeby osób starszych i niesamodzielnych. ➤ Ograniczona ilość środków na inwestycje w najbliższej perspektywie finansowania i/lub brak dofinansowania zewnętrznego.

Analiza SWOT – infrastruktura i środowisko

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobre skomunikowanie gminy z resztą kraju: trasa S7, linia kolejowa 8. ➤ Atuty krajobrazowe, położenie geograficzne - Dolina rzeki Radomki. ➤ Atrakcyjność turystyczna gminy: szlaki rowerowe i piesze, spływy kajakowe. ➤ Biblioteka w Jedlińsku. ➤ Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji - drogowiec Jedlińsk. ➤ Prężnie działający Dom kultury, realizujący wiele przedsięwzięć.
---------------------	--

SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Występowanie braków infrastrukturalnych w szczególności w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej i sieci gazowej. ➤ Potrzeba modernizacji, remontów i termomodernizacji budynków użyteczności publicznej w tym ich doposażenie. ➤ Potrzeba budowy centrum kultury w Jedlińsku. ➤ Potrzeba modernizacji infrastruktury drogowej. ➤ Brak wystarczającej ilości ciągów pieszo-rowerowych. ➤ Potrzeba rozbudowy tzw. małej infrastruktury w tym oświetlenia.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Możliwość wsparcia w oparciu o finansowanie zewnętrzne. ➤ Budowa ścieżek rowerowych przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych. ➤ Wykonanie chodników na najbardziej niebezpiecznych odcinkach dróg. ➤ Uzupełnienie i modernizacja infrastruktury okołodrogowej na terenie gminy tu w szczególności oświetlenia w celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników. ➤ Ogólnodostępny transport publiczny. ➤ Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy. ➤ Rozbudowa sieci gazowej na terenie gminy. ➤ Promowanie eko-inwestycji z wykorzystaniem OZE w tym instalacji fotowoltaicznych. ➤ Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków. ➤ Rozbudowa sieci światłowodowej. ➤ Dbałość o gospodarkę melioracyjną na terenie gminy. ➤ Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.
ZAGROŻENIA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczona ilość środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej. ➤ Wzrost kosztów inwestycji dotyczących rozbudowy infrastruktury technicznej. ➤ Degradacja środowiska naturalnego. ➤ Wzmoczone zmiany klimatyczne (wzrost temperatury, susze, ulewne deszcze).

Analiza SWOT – gospodarka

MOCNE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lokalizacja przy drodze krajowej Nr 7 i drodze wojewódzkiej nr 735, blisko dwóch ośrodków: subregionalnego – Radomia – i centralnego – Warszawy. ➤ Atrakcyjność krajobrazowo-przyrodnicza gminy, liczne szlaki pieszo-rowerowe, spływy kajakowe stanowiące o atut w zakresie rozwoju tzw. eko-turystyki. ➤ United Petfood Radom - Zakład Produkcyjny Karmy dla Zwierząt gwarantujący wiele miejsc pracy dla mieszkańców gminy. ➤ Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”. ➤ Stały wzrost liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Jedlińsk.
SŁABE STRONY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brak dużych firm i inwestorów zewnętrznych w tym z branży rolno-spożywczej i turystycznej. ➤ Niewystarczające udogodnienia dla rozwoju przedsiębiorczości. ➤ Brak inkubatora przedsiębiorczości.
SZANSE	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozwój przedsiębiorczości i sprowadzenie do gminy znaczącego inwestora. ➤ Budowa inkubatora przedsiębiorczości. ➤ Tworzenie udogodnień dla przedsiębiorców (dotacje, doradztwo, ułatwienia administracyjne). ➤ Budowa bazy turystyczno-noclegowej na terenie gminy i promocja turystyczna gminy. ➤ Stabilizacja geopolityczna – zakończenie wojny w Ukrainie). ➤ Stabilizacja cen surowców. ➤ Wzrost dynamiki inwestycji na terenie gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

ZAGROŻENIA

- Kryzys ekonomiczno-gospodarczy i spowolnienie gospodarcze w kraju i na świecie.
- Inflacja, zmiany w prawie podatkowym.
- Malejąca opłacalność produkcji rolnej.

5. WYZWANIA I POTENCJAŁY ROZWOJOWE

Kluczowym elementem spójnej strategii rozwoju jest określenie najważniejszych problemów oraz wyzwań stojących przed gminą Jedlińsk. W wyniku przeprowadzonej diagnozy strategicznej, konsultacji społecznych a następnie syntezy wymienionych działań, zidentyfikowano główne wyzwania rozwojowe, którym musi sprostać gmina Jedlińsk.

Tabela 28: Problemy, wyzwania i potencjały

KAPITAŁ SPOŁECZNY	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Na dzień 31.12.2022 r. gmina Jedlińsk zamieszkiwana była przez 14 470 mieszkańców, co stanowiło 9,6% ludności powiatu radomskiego. Zgodnie z analizą danych GUS, w latach 2002-2022 liczba mieszkańców gminy Jedlińsk wzrosła o 12%, a średni wiek mieszkańców wynosił średni wiek mieszkańców wynosi 37,9 lat i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.</p> <p>Obszarami o największym zaludnieniu i równocześnie o największej dynamice rozwoju demograficznego są sołectwa zlokalizowane w zasięgu oddziaływania drogi wojewódzkiej nr 735 Radom-Jedlanka, są to: Jedlińsk, Wielogóra, Wsola, Piastów, Jedlanka Wierzchowiny.</p> <p>Gmina Jedlińsk stanowi obszar zrównoważonego rozwoju demograficznego.</p> <p>W obszarze kapitału społecznego według wskazań respondentów zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ – 21,62% respondentów oceniło ten aspekt negatywnie.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

POTENCJAŁ ROZWOJOWY	<p>Ankietowani pozytywnie oceniają:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE - 82,43% pozytywnych ocen➤ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ - 81,76% pozytywnych ocen➤ DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM - 77,7% pozytywnych ocen➤ DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI - 72,97% pozytywnych ocen➤ POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH - 70,95% pozytywnych ocen➤ DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU - 68,24% pozytywnych ocen <p>Zgodnie z oceną respondentów kluczowe dla rozwoju kapitału społecznego są:</p> <ul style="list-style-type: none">- tworzenie miejsc sprzyjających integracji społecznej;- modernizacja i doposażenie placówek edukacyjnych;- zwiększenie dostępu do usług opieki zdrowotnej i rehabilitacji. <p>O silnej tożsamości lokalnej będącej gwarantem integralności społeczeństwa lokalnego świadczy wynik badania ankietowego – na twierdzenie „To gmina, z którą jestem silnie związany/a” udzielono 52 odpowiedzi o stopniu bardzo wysokiej identyfikacji i 37 o wysokiej identyfikacji, co w ujęciu ogólnym stanowi 60,13% ogółu odpowiedzi respondentów. Dodatkowym atutem jest aktywność w zakresie inicjatyw oddolnych, co sprzyja aktywizacji wszystkich środowisk poprzez działalność: Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Radomki”, Akademii piłkarskiej w Jedlińsku i innych klubów sportowych, bogatej oferty wydarzeń kulturalno-rozrywkowych tj. Kusaki, Sobótka, Dożynki gminne, Gala sportu, Ścięcie śmierci, orkiestra.</p> <p>Priorytetem w tym obszarze jest zacieśnianie więzi społecznych poprzez tworzenie miejsc sprzyjających integracji (świetlic, klubów, miejsc służących rekreacji i miejsc do spędzania czasu wolnego) oraz dbałość o jakość czasu wolnego w kontekście sukcesywnej rozbudowy atrakcyjnego kalendarza wydarzeń kulturalno-sportowych.</p>
INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Do aspektów najniżej ocenianych przez osoby ankietowane należą:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA) - 26,35% negatywnych ocen;➤ DOSTĘP DO INTERNETU – 22,30% negatywnych ocen ogółu respondentów. <p>Dodatkowo, do głównych barier i braków infrastrukturalnych wpływających na jakość życia społeczności lokalnej należą:</p> <ul style="list-style-type: none">- niewystarczająco rozwinięta sieć wodno-kanalizacyjna oraz sieć gazociągowa,- zły stan infrastruktury drogowej, brak wystarczającej ilości ciągów pieszo-rowerowych,- niewystarczający dostęp do usług publicznego transportu. <p>Niestety tylko 18,3% (dane na koniec 2021 r.) ludności gminnej korzystającej z sieci kanalizacyjnej, co stanowi poważny problem w sferze środowiskowej. Dodatkowo kwestią problemową jest brak optymalizacji systemu segregacji odpadów w celu obniżenia cen, potrzeba rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków oraz potrzeba uporządkowania gospodarki melioracyjnej na terenie gminy.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

POTENCJAŁ ROZWOJOWY	<p>Do atutów gminy Jedlińsk należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwinięty układ komunikacyjny: gmina Jedlińsk położona jest w północnej części powiatu radomskiego, na osi drogi ekspresowej Nr 7 Warszawa – Radom – Kraków, a system komunikacyjny gminy tworzą: droga krajowa Nr 7 z węzłem Jedlanka (o długości 9,5 km na terenie gminy), droga wojewódzka nr 735 odcinek o długości łącznej 10,5 km na terenie gminy, drogi powiatowe (12 dróg o długości łącznej 58 km na terenie gminy), drogi gminne (30 dróg gminnych o łącznej długości 89,5 km), - linia kolejowa 8, - lokalizacja: gmina położona jest w odległości około 90 km na południe od Warszawy i około 10 km na północ od Radomia. <p>Aspekty te mogą stanowić bazę do rozwoju inwestycyjnego.</p> <p>W zakresie środowiskowym mocnymi stronami gminy są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - walory krajobrazowe: gmina ulokowana jest w dolinie rzeki Radomki, w południowo-wschodniej i częściowo północnej części gminy usytuowane są lasy szczególnie chronione, tzw. ochronne o powierzchni całkowitej 497,84 ha. Około 1,5 km na wschód od Wsola znajduje się uroczysko leśne "Wsola" o powierzchni 550 ha, stanowiące część Puszczy Kozienickiej.
GOSPODARKA	
PROBLEMY I WYZWANIA	<p>Najgorzej ocenianymi aspektami obszaru gospodarczego są:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ - 40,54% negatywnych ocen respondentów; ➤ USŁUGI TURYSTYCZNE - 33,11% negatywnych ocen; ➤ RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA) 20,27% negatywnych ocen. <p>Ważnym elementem jest rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej charakteryzujących się niewystarczającą infrastrukturą oraz sprowadzenie na teren gminy inwestora z branży rolno-spożywczej i turystycznej.</p> <p>Priorytetem jest także tworzenie udogodnień dla przedsiębiorców w celu stymulacji inwestycyjnej na obszarze gminy oraz powstawania nowych atrakcyjnych miejsc pracy.</p>
POTENCJAŁY ROZWOJOWE	<p>Do atutów gminy Jedlińsk warunkujących rozwój gospodarczy należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokie skomunikowanie obszaru: gmina Jedlińsk położona jest w północnej części powiatu radomskiego, na osi drogi ekspresowej Nr 7 Warszawa – Radom – Kraków, a system komunikacyjny gminy tworzą: droga krajowa Nr 7 z węzłem Jedlanka, droga wojewódzka nr 735, drogi powiatowe i gminne, - linia kolejowa 8, - dobra lokalizacja geograficzna (bliskość Warszawy i Radomia), - stały wzrost liczebności podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na obszarze gminy Jedlińsk.

6. WIZJA, MISJA, CELE STRATEGICZNE

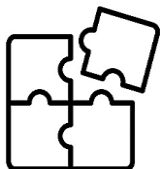
Punktem wyjścia dla określenia planu inwestycyjnego mającego służyć rozwojowi konkretnych obszarów jest określenie wizji rozwoju gminy Jedlińsk w oparciu o analizę jej potencjału rozwojowego jako pożądanego stanu gminy w perspektywie do 2030 roku.

Jedlińsk jako gmina przedsiębiorcza, przyjazna mieszkańcom i środowisku, dbająca o zasoby przyrodnicze, tożsamość lokalną i dziedzictwo kulturowe w celu spójnego i racjonalnego rozwoju lokalnego sektora gospodarczego i społecznego.

Elementem korelującym z wizją rozwoju gminy jest misja, odnosząca się do zmiany, zaplanowanej do wprowadzenia i wskazującej wartości bazowe. W kontekście jednostek samorządu terytorialnego, definicja misji została zdefiniowana w ustawie o samorządzie gminnym, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Uwzględniając powyższy zapis, określono misję gminy:

Zrównoważony rozwoju gminy Jedlińsk w oparciu o inicjację działań ukierunkowanych na poprawę jakości życia społeczności lokalnej i rozwój lokalnej gospodarki zapewniającej atrakcyjne miejsca pracy oraz stabilność ekonomiczną z zachowaniem standardów działań tj.:

- profesjonalizm, racjonalność i efektywność działań,
- partycypację społeczną i efektywną politykę informacyjną w ramach zarządzania gminą,
- stosowanie nowoczesnych narzędzi i technologii w ramach usprawnienia komunikacji administracyjnej,
- konsekwencja w realizacji celów.

W ramach urzeczywistnienia założeń wizji i misji rozwoju gminy Jedlińsk, opracowano model interwencji strategicznej stanowiący wypadkową działań diagnostycznych i konsultacyjnych związanych z wdrożeniem procesu partycypacji społecznej. Wyodrębnienie konkretnych celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym wynika z zapisu artykułu 10e. zawartego w Ustawie z dnia 8 marca 1990 r.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Tabela 29: Obszary, cele, typy działań

Obszar	INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO			
Cele strategiczne	BEZPIECZEŃSTWO DROGOWE I KOMUNIKACYJNE		POPRAWA STANDARDU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I OCHRONA ŚRODOWISKA	
Cele operacyjne	Wysoki standard dróg i rozwój komunikacji publicznej	Rozbudowana infrastruktura okołodrogowa	Minimalizacja presji na środowisko	Efektywność cieplna i energetyczna
Typ działań	<ol style="list-style-type: none"> Przebudowa i modernizacja dróg na terenie gminy Jedlińsk Rozwój transportu publicznego zbiorowego 	<ol style="list-style-type: none"> Budowa ciągów pieszo-rowerowych na terenie gminy Budowa i modernizacja infrastruktury okołodrogowej w tym oświetlenia ulicznego na terenie gminy 	<ol style="list-style-type: none"> Rozbudowa oczyszczalni ścieków Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na obszarze gminy Rozbudowa sieci wodociągowej Rozbudowa/budowa stacji uzdatniania wody Uregulowanie gospodarki melioracyjnej Ochrona i racjonalizacja gospodarki wodnej Edukacja ekologiczna społeczeństwa 	<ol style="list-style-type: none"> Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Propagowanie i wspieranie zastosowania OZE Rozbudowa sieci gazowej
Obszar	KAPITAŁ SPOŁECZNY I GOSPODARKA			
Cele strategiczne	POPRAWA USŁUG SPOŁECZNYCH I TWORZENIE WARUNKÓW DLA WSZECHESTRONNEGO ROZWOJU MIESZKAŃCÓW GMINY JEDLIŃSK		TWORZENIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO, ZATRUDNIENIA, INNOWACYJNOŚCI I AKTYWIZACJI ODDOLNEJ	
Cele operacyjne	Wysoka jakość kształcenia i dostępu do infrastruktury edukacyjno-sportowej i kulturalnej	Poprawa dostępu do usług z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej	Rozwój nowoczesnej gospodarki i rynku pracy	Aktywizacja społeczna
Typ działań	<ol style="list-style-type: none"> Modernizacja i budowa obiektów rekreacyjno-sportowych Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów edukacyjnych Rozbudowa, budowa modernizacja i wyposażenie obiektów świadczących usługi kulturalno-edukacyjne tu w szczególności centrów i domów kultury Stałe poszerzanie oferty zajęć i wydarzeń kulturalno-edukacyjnych 	<ol style="list-style-type: none"> Modernizacja i rozbudowa infrastruktury opieki zdrowotnej Poszerzenie dostępu do usług z zakresu opieki zdrowotnej 	<ol style="list-style-type: none"> Tworzenie udogodnień dla rozwoju przedsiębiorczości Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych Promocja gospodarcza gminy 	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja programów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną Wsparcie i inicjowanie działalności NGO Współtworzenie platform współpracy oddolnej w tym LGD

7. PROJEKTY STRATEGICZNE, WYKAZ PLANOWANYCH INWESTYCJI

Realizacja celów wskazanych w *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* jest bezpośrednio związana z konkretnymi zadaniami inwestycyjnymi. Projekty określone w niniejszym opracowaniu realizowane będą zgodnie z założonym harmonogramem rzeczowo-finansowym i przyczynią się do rozwiązania kluczowych problemów w obszarze społecznym, środowiskowym, gospodarczym i przestrzennym.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Tabela 30: Wykaz planowanych inwestycji

LP.	NAZWA ZADANIA	ZAKRES I OBSZAR REALIZACJI ZADANIA	ORIENTACYJNA WARTOŚĆ ZADANIA	OKRES REALIZACJI ZADANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ²	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI
1.	Przebudowa, budowa, modernizacja, remonty dróg gminnych na terenie gminy Jedlińsk	Zależnie od potrzeb przebudowa, modernizacja, budowa dróg na terenie gminy Jedlińsk, obejmować będzie odcinki dróg na terenie gminy o złym stanie technicznym i wykonanie urządzeń poprawiających bezpieczeństwo na drogach, oznakowanie. Realizacja inwestycji ze względu na możliwości finansowe UG w Jedlińsku będzie realizowana etapowo z zachowaniem wykonania poszczególnych remontów odcinków dróg do 1 km. Zgłoszenia robót nie wymagają uzyskania decyzji środowiskowych, gdyż w planowanym zakresie nie są to przedsięwzięcia zaliczane do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km).	25 000 000,00 zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Długość wybudowanych/przebudowanych dróg Skrócenie czasu podróży Zmniejszenie natężenia ruchu drogowego Redukcja ilości wypadków na drogach z udziałem pieszych Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury drogowej
2.	Budowa i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Jedlińsk	Skanalizowanie nieskanalizowanych terenów gminy Jedlińsk zarówno w ramach aglomeracji Jedlińsk jak i poza aglomeracją. Ochrona zasobów powierzchniowych zlewni rzeki Radomki, zasobów podziemnych wody pitnej oraz ujęć wody na terenie Partnerstwa. Zabezpieczenie wód podziemnych Głównych Zbiorników Wód: Niecki Radomskiej i	50 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej Liczba przyłączonych posesji Wzrost jakości życia mieszkańców Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury

² Źródła finansowania zewnętrznego zgodnie z wykazem według rozdziału 10.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

		Subniecki Warszawskiej na terenie Partnerstwa. Ochrona przed zanieczyszczeniami sanitarnymi korytarza ekologicznego doliny rzeki Radomki na terenie Partnerstwa. Budowa sieci kanalizacyjnej będzie przebiegać wzdłuż istniejących dróg i nie wpłynie na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych.				
3.	Rozbudowa oczyszczalni w Jedlińsku	Zwiększenie odbioru ścieków z terenu Aglomeracji Jedlińsk i miejscowości z terenu gminy poza aglomeracją.	10 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków Wielkość zwiększenia przepustowości oczyszczalni ścieków (m3 na dobę) Ilość ścieków komunalnych oczyszczonych (m3) Wzrost jakości życia mieszkańców Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
4.	Rozbudowa sieci wodociągowych na terenie gminy Jedlińsk	Rozbudowa różnych odcinków wodociągów w gminie zależnie od potrzeb. Przebudowa i budowa sieci wodociągowej w planowanym zakresie nie należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i też do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie są to przedsięwzięcia takie jak: rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji	3 000 000,00	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Długość wybudowanej sieci wodociągowej Liczba przebudowanych węzłów wodociągowych Poprawa jakości wody (badania Sanepidu) oraz wyrównanie ciśnienia wody w sieci wodociągowej Zmniejszenie strat wody (m3/rok) Wzrost jakości życia mieszkańców Racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

		uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych).				Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
5.	Budowa Centrum Kultury w Jedlińsku	Budowa centrum kultury w Jedlińsku.	20 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wybudowanych obiektów Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa dostępu do wydarzeń i infrastruktury kulturalnej
6.	Budowa rozbudowa obiektów infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej jak place zabaw, siłownie plenerowe, wiaty i altany i inne obiekty małej architektury, nasadzenia zieleni, zbiorniki wodne, zagospodarowania terenu, utwardzenia	Poprawa zasobów infrastruktury na terenie całej gminy poprzez rozbudowę infrastruktury rekreacyjno-turystycznej.	3 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wybudowanych obiektów Wzrost jakości życia i integracji mieszkańców Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury
7.	Doposażenie obiektów publicznych na terenie gminy w instalacje odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Jedlińsk	Termomodernizacja infrastruktury publicznej i obniżenie kosztów funkcjonowania obiektów publicznych w oparciu o wykorzystanie OZE.	1 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość budynków poddanych termomodernizacji Ilość zamontowanych urządzeń OZE Ilość wymienionych źródeł ogrzewania budynków. Liczba mieszkańców korzystających z inwestycji Szacowany spadek emisji gazów cieplarnianych Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej Wzrost jakości życia mieszkańców Poprawa stanu jakościowego środowiska naturalnego

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

						Wzrost wykorzystywania technologii OZE Ograniczenie niskiej emisji
8.	Poprawa zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę poprzez budowę rozbudowę remonty Stacji Uzdatniania Wody i hydroforni na terenie gminy Jedlińsk	Remonty i rozbudowy systemu dystrybucji wody na terenie gminy.	3 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość zmodernizowanych SUW Ilość dostarczonej wody pitnej do wodociągu gminnego Zmniejszenie energochłonności urządzeń stacji
9.	Remonty i rozbudowa obiektów oświatowych na terenie Gminy Jedlińsk	Działania ukierunkowane na poprawę infrastruktury oświatowej i poprawę jakości nauczania poprzez remonty i wyposażenie obiektów.	4 000 000,00zł	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów Zwiększenie dostępu do usług publicznych Wzrost liczby użytkowników obiektów
10.	Budowa, rozbudowa, remont przyszkolnych obiektów sportowych na terenie gminy Jedlińsk	Działania ukierunkowane na poprawę infrastruktury sportowej poprzez jej remont.	5 000 000,00	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów Zwiększenie dostępu do usług publicznych Wzrost liczby użytkowników obiektów
11.	Budowa oświetlenia na terenie gminy Jedlińsk	Dobudowa brakujących odcinków oświetlenia na terenie gminy Jedlińsk.	2 000 000,00	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wymienionych opraw oświetleniowych Wzrost bezpieczeństwa publicznego Wzrost jakości życia mieszkańców
12.	Budowa świetlic na terenie gminy Jedlińsk	Budowa świetlic na terenie gminy Jedlińsk jako miejsc integracji i aktywizacji społeczności lokalnej. Lokalizacja wedle zapotrzebowania mieszkańców.	1 000 000,00	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wybudowanych świetlic Zwiększenie dostępu do usług publicznych Wzrost integracji mieszkańców

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

13.	Budowa mostu w Lisowie	Poprawa i uzupełnienie braków w ramach infrastruktury publicznej komunikacyjnej poprzez budowę mostów w Lisowie.	10 000 000,00	2022-2023	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wybudowanych obiektów Zwiększenie dostępu do sprawnej komunikacji Skrócenie czasu podróży Wzrost jakości życia mieszkańców
14.	Budowa hali sportowej przy PSP Bierwce	Poprawa stanu infrastruktury sportowej.	4 500 000,00	2022-2024	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów Zwiększenie dostępu do usług publicznych Wzrost jakości życia mieszkańców
15.	Budowa parkingu przy PSP w Jedlance	Poprawa bezpieczeństwa, ładu przestrzennego i uzupełnienie braków infrastruktury publicznej poprzez budowę parkingu.	800 000,00	2022-2023	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Ilość wybudowanych obiektów Zwiększenie dostępu do sprawnej komunikacji Wzrost jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców
16.	Ochrona i racjonalizacja gospodarki wodnej	Zadanie zakłada działania na terenie gminy Jedlińsk tj.: - monitoring i kontrola w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych; - wspieranie działań wśród właścicieli nieruchomości w zakresie budowy nowych i remontu istniejących zbiorników bezodpływowych, regularnego wywozu nieczystości płynnych oraz budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, corocznego raportowania pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia; - wdrażanie i przestrzeganie zasad „Dobrej Praktyki Rolniczej”; Inicjowanie działań w celu zwiększenia retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych m.in. poprzez	Nie określono.	Do 2030 r.	Budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Racjonalna polityki proekologiczna i przestrzenna Ilość odtworzonych oczek wodnych (szt.), Ilość wybudowanych zbiorników retencyjnych (szt.), Ilość wybudowanych/wyremontowanych zbiorników bezodpływowych (szt.), Obszar zalesionych terenów (ha) Zmniejszenie następstw zdarzeń losowych i katastrof naturalnych, Poprawa stanu środowiska naturalnego w szczególności wód, Racjonalizacja polityki gospodarowania wodami i przeciwdziałania skutkom powodzi.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

		prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, zalesianie, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, retencjonowanie wody etc.				
17.	Doradztwo i wsparcie merytoryczne w zakresie pozyskiwania dotacji zewnętrznych dla przedsiębiorców z terenu gminy	Doradztwo i wsparcie merytoryczne w zakresie pozyskiwania dotacji zewnętrznych dla przedsiębiorców z terenu gminy Jedlińsk.	Nie określono.	Do 2030 r.	W ramach zadań własnych oraz: budżet gminy, budżet państwa fundusze europejskie.	Liczba spotkań z przedsiębiorcami Ilość nowych miejsc pracy

8. OBSZARY FUNKCJONALNE I OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Aktualnie obowiązującym dokumentem w zakresie kierunków i uwarunkowań rozwoju gminy Jedlińsk określa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk przyjęte Uchwałą Nr XXXII/56/2001 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 3 grudnia 2001r. Było ono częściowo zmieniane dla niektórych miejscowości:

- Uchwałą Nr IV/20/2006 z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk (tereny w Jedlance);
- Uchwałą Nr XXII/63/2008 z dnia 30 października 2008 r. w sprawie uchwalenia częściowej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk” (tereny w Klwatach);
- Uchwałą nr III/1/2011 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie uchwalenia częściowej zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk” (tereny w Klwatce Szlacheckiej);
- Ostatnia zmiana miała formę tekstu jednolitego dokumentu przyjętego Uchwałą Nr VIII/41/2015 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk w sołectwie Bierwce (tereny przy cmentarzu w Bierwcach), która jednak została zmieniona Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Mazowieckiego.

Ponadto funkcjonuje Zarządzenie Zastępcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 października 2017r. zmieniające studium (dotyczy wprowadzenia do studium kopalni) oraz Zarządzenie Zastępcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 maja 2019r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalni do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk.

Obecnie funkcjonującymi na terenie gminy Jedlińsk miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego są dokumenty przyjęte następującymi uchwałami:

- Uchwałą Nr VIII/23/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Jedlanka;
- Uchwałą nr XXXIV/35/2009 z dnia 29 października 2009 r. w sprawie w sprawie planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk na terenie położonym w miejscowości Klwaty;
- Uchwałą nr III/2/2011 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy jednorodzinnej położonych w sołectwie Klwatka Szlachecka w gminie Jedlińsk;
- Uchwałą nr XLIII/37/2018 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 28 maja 2018 r. zmienioną Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 26.06.2018r. w sprawie stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLIII/37/2018 Rady Gminy w Jedlińsku z 28 maja 2018 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu cmentarza w sołectwie Bierwce, w części ustaleń;
- Uchwałą nr XXI/53/2020 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu usług przy ul. Warszawskiej w Jedlińsku, następnie dla tego terenu nowy plan dla tego terenu Uchwałą Nr XLVI/48/2022 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 27.10.2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego ul. Warszawska na terenie miejscowości Jedlińsk – wskazanie lokalizacji usług publicznych budowę centrum kultury.

Wskazane plany dotyczą w znaczącej przewadze funkcji mieszkalnej.

Ponadto uchwałą nr XLIII/35/2018 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 28 maja 2018 przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk obejmującego obszar w obrębie części miejscowości Bierwiecka Wola, Janki, Jedlińsk, Lisów, Nowe Zawady, Płasków, Piaseczno. Procedura przygotowania nowego planu została rozpoczęta w 2018r i trwała przez cały 2019 i 2020 oraz 2021r. Projekt został uchwalony jako plan miejscowy uchwałą nr XXXVIII/1/2022 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk obejmującego obszar w obrębie części miejscowości Bierwiecka Wola, Janki, Jedlińsk, Lisów, Nowe Zawady, Płasków, Piaseczno.

Powyższe obowiązuje łącznie z Rozstrzygnięciem nadzorczym Nr WNP-I.4131.32.2022.JF Wojewody Mazowieckiego z dnia 3 marca 2022 r. dotyczącym uchwały Nr XXXVIII/1/2022 Rady Gminy Jedlińsk z 27 stycznia 2022 r. „w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jedlińsk obejmującego obszar w obrębie części miejscowości Bierwiecka Wola, Janki, Jedlińsk, Lisów, Nowe Zawady, Płasków, Piaseczno”.

8.1. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie

Strategia rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030 jest dokumentem spójnym z założeniami planów i strategii wyższego rzędu tu m.in. ze *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* definiującej zadania o charakterze inwestycyjnym – inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ jest zintegrowanym dokumentem planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego określający ramy dla planowania przestrzennego gmin, łącząc politykę przestrzenną państwa i województwa mazowieckiego w oparciu o następujące zasady:

- *rozwój przestrzenny powinien następować w pasmach utworzonych wzdłuż korytarzy komunikacyjnych oraz w rdzeniach układu, który stanowi Warszawa oraz węzły transportowe ośrodków subregionalnych;*
- *pasma rozwoju powinny obejmować zarówno tereny zurbanizowane, historycznie wyznaczone wzdłuż linii kolejowych, jak również nowo powstałe wzdłuż ciągów drogowych, w których należy przewidywać wprowadzenie transportu szynowego;*
- *pomiędzy pasmami rozwoju należy zachować przestrzenie ekstensywnego użytkowania jako obszary zaplecza przyrodniczego, które powinny wchodzić w formie klinów do centrów miast;*
- *wskazane jest powiązanie sekwencji pasm rozwoju układem komunikacyjnym o charakterze obwodowym, który łączyłby poszczególne pasma, bez konieczności przemieszczania się do centrum obszaru;*
- *całość obszaru zurbanizowanego powinna być zamknięta strefą zielonego pierścienia, bezpośrednio powiązanego z przestrzeniami ekstensywnego użytkowania w miastach (parki, zieleńce, skwery, doliny cieków wodnych);*
- *dla liniowych obiektów infrastruktury transportowej i energetycznej należy zachować korytarze przestrzenne, w miarę możliwości wspólne (tzw. korytarze infrastrukturalne);*

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

- lokalizacja obiektów produkcji energii nie powinna kolidować z innymi funkcjami terenów, w tym szczególnie usytuowanie elektrowni wiatrowych nie może powodować uciążliwości dla zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi, obiektów wrażliwych na zakłócenia promieniowania elektromagnetycznego, a także obszarów o cennych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Dla obszarów o cennych walorach przyrodniczo-kulturowych rekomenduje się następujące działania:
- objęcie ochroną terenów zachowujących tożsamość kulturową i walory tradycyjnego krajobrazu o specyficznych i unikatowych walorach krajobrazowych;
- porządkowanie i odtwarzanie wartości kulturowych oraz elementów ekspozycji krajobrazowej;
- utrzymanie cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, ograniczanie inwestowania na terenach rolnych i leśnych, zagospodarowanie rezerw terenowych w istniejących strukturach przestrzennych;
- kształtowanie nowej zabudowy w sposób nawiązujący do tradycji miejsca, eksponowanie i odtwarzanie dominant architektonicznych i krajobrazowych, ograniczenie powstawania obcych krajobrazowo form zagospodarowania, eliminacja obiektów dysharmonijnych.³

8.2. Strefy funkcjonalne

Gmina Jedlińsk to jedna z trzech największych gmin powiatu radomskiego. Jej powierzchnia wynosi 138,8 km² (13880,7995 ha), co stanowi 9,1% powierzchni powiatu. W skład gminy Jedlińsk wchodzi 31 sołectw, a obszar gminy Jedlińsk stanowią:

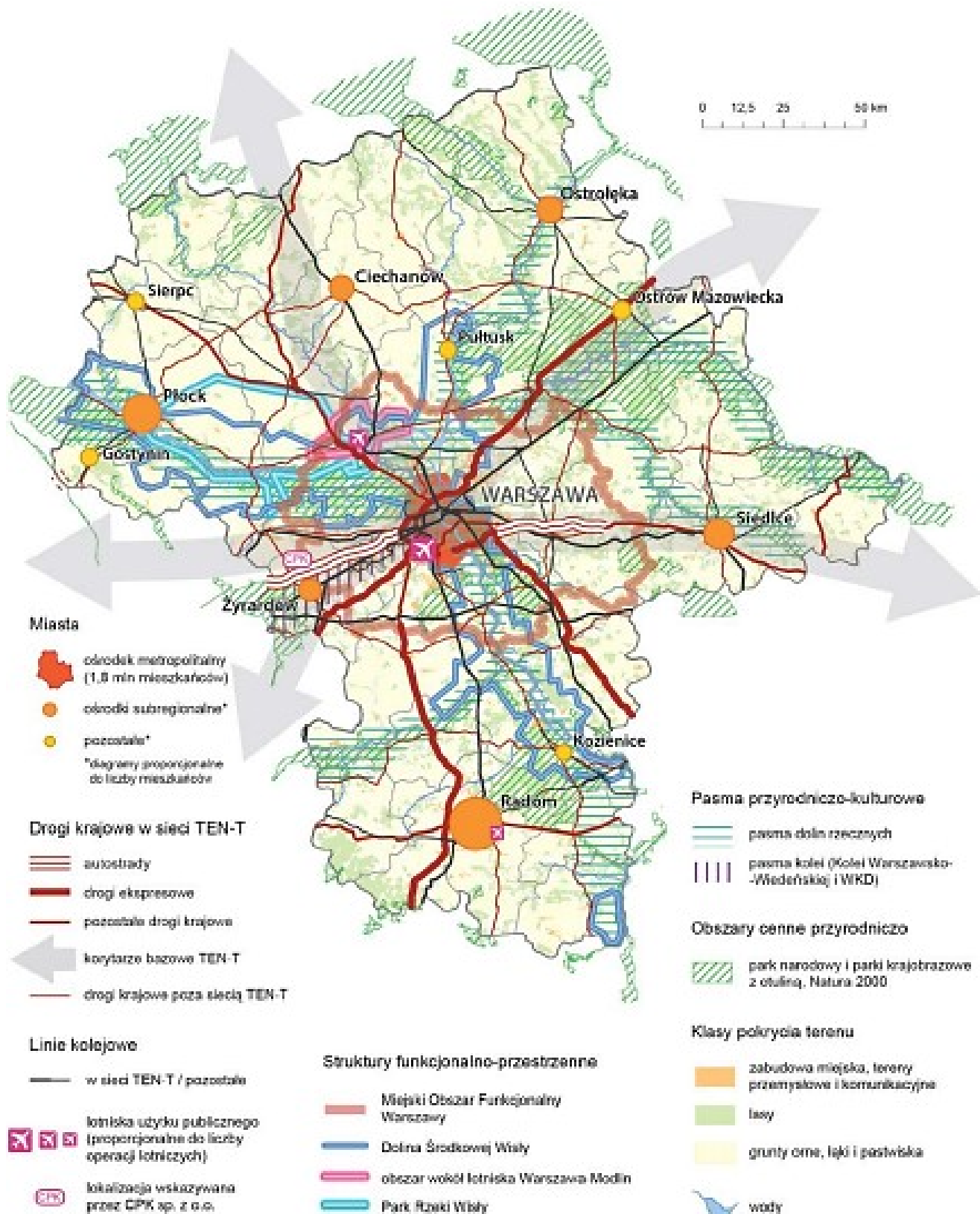
- tereny mieszkaniowe 224 ha,
- grunty rolne 10214 ha,
- drogi 456,72ha,
- lasy 1969,68ha ha.

W przestrzeni województwa mazowieckiego, zgodnie z treścią *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze*, wyróżniono następujące strefy funkcjonalno-przestrzenne.

³ *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze*, s. 42.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Ilustracja 8: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego, źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, s. 50.

Zgodnie z założeniami *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze* obszary strategicznej interwencji (OSI) zostały określone na podstawie wskaźników przyjętych w Krajowej strategii rozwoju regionalnego oraz wskaźników przyjętych indywidualnie dla Mazowsza.

OSI problemowe obejmują podregiony NUTS 3 wyznaczone zostały w celu zniwelowania istniejących problemów i barier dla rozwoju nowych lub istniejących funkcji i poprawy warunków życia mieszkańców w podregionach województwa mazowieckiego.

OSI problemowe oparte zostały o granice podregionów (NUTS 3) województwa mazowieckiego i skoncentrowane są na szczególnych wyzwaniach charakterystycznych dla poszczególnych podregionów województwa mazowieckiego z uwzględnieniem charakterystyki poszczególnych podregionów. Wyodrębniono:

- Ciechanowski obszar strategicznej interwencji;
- Ostrołęcki obszar strategicznej interwencji;
- Płocki obszar strategicznej interwencji;
- Radomski obszar strategicznej interwencji;
- Siedlecki obszar strategicznej interwencji;
- Żyrardowski obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski-wschodni obszar strategicznej interwencji;
- Warszawski-zachodni obszar strategicznej interwencji.

Drugim typem OSI wojewódzkich, określonym w Strategii, są bieguny wzrostu (istniejące i potencjalne) obejmujące miasta wraz z obszarami funkcjonalnymi (MOF). Oparte są one na potencjale miast jako centrów rozwoju społeczno-gospodarczego wraz z powiązaniem z nimi funkcjonalnie otoczeniem. Wyszczególniono następujące obszary:

- istniejący biegun wzrostu tj. miejski obszar funkcjonalny Warszawy z Warszawą jako jego miastem centralnym i jednocześnie ośrodkiem metropolitalnym rangi europejskiej,
- potencjalne bieguny wzrostu tworzące miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze tj.: Radom, Ciechanów, Ostrołęka, Pułtusk, Ostrów Mazowiecka, Gostynin, Sierpc i Kozienice,
- pozostałe miasta subregionalne: Płock, Siedlce i Żyrardów wraz z obszarami funkcjonalnymi.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Ilustracja 9: Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego, grafika zaczerpnięta ze: STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Gmina Jedlińsk wpisuje się w Radomski Obszar Funkcjonalny. ROF jest obszarem obejmującym:

- rdzeń miejskiego obszaru funkcjonalnego stanowi miasto Radom;
- Miejski Radomski Obszar Funkcjonalny (ROF) obejmuje obszar Radomia – miasta na prawach powiatu, powiatu radomskiego i gmin w nim położonych, czyli gminę miasto Pionki, gminy miejsko-wiejskie Iłża i Skaryszew oraz gminy wiejskie Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Jedlnia-Letnisko, Kowala, Pionki, Przytyk, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew oraz gminę Orońsko należącą do powiatu szydłowieckiego.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego zakłada, że Radom i jego otoczenie będzie przodował w przemyśle tekstylnym, chemicznym i farmaceutycznym. Dla odbudowy zdolności ROF do wykorzystania czynników endogenicznych kluczowe są powiązania transportowe, poprawa dostępności usług oraz rewitalizacja i ponowne zainwestowanie terenów inwestycyjnych. Moduł transportowy, stanowiący działanie nr 1 *Strategii rozwoju miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego*, jest

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

realizowany w ramach opracowań pn. „Zintegrowanego planowania transportu zrównoważonego miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF)”. Cele opracowania modułu transportowego strategii ROF to:

- Poprawa efektywności powiązań zewnętrznych miasta dla wzmocnienia funkcji miejskich Radomia i rozbudowa powiązań funkcjonalnych miasta centralnego i jego otoczenia;
- Wskazanie rejonów dobrej dostępności transportu zbiorowego dla maksymalizacji szans aktywizacji zainwestowania;
- Zaplanowanie prawidłowych powiązań komunikacyjnych obszarów zamieszkania, pracy i usług;
- Pozyskanie informacji o podziale zadań przewozowych na podstawie badań wśród mieszkańców;
- Budowa modelu symulacyjnego systemu transportowego ROF;
- Stworzenie wytycznych do projektowania zorientowanego na rozwój transportu publicznego oraz pieszego i rowerowego.

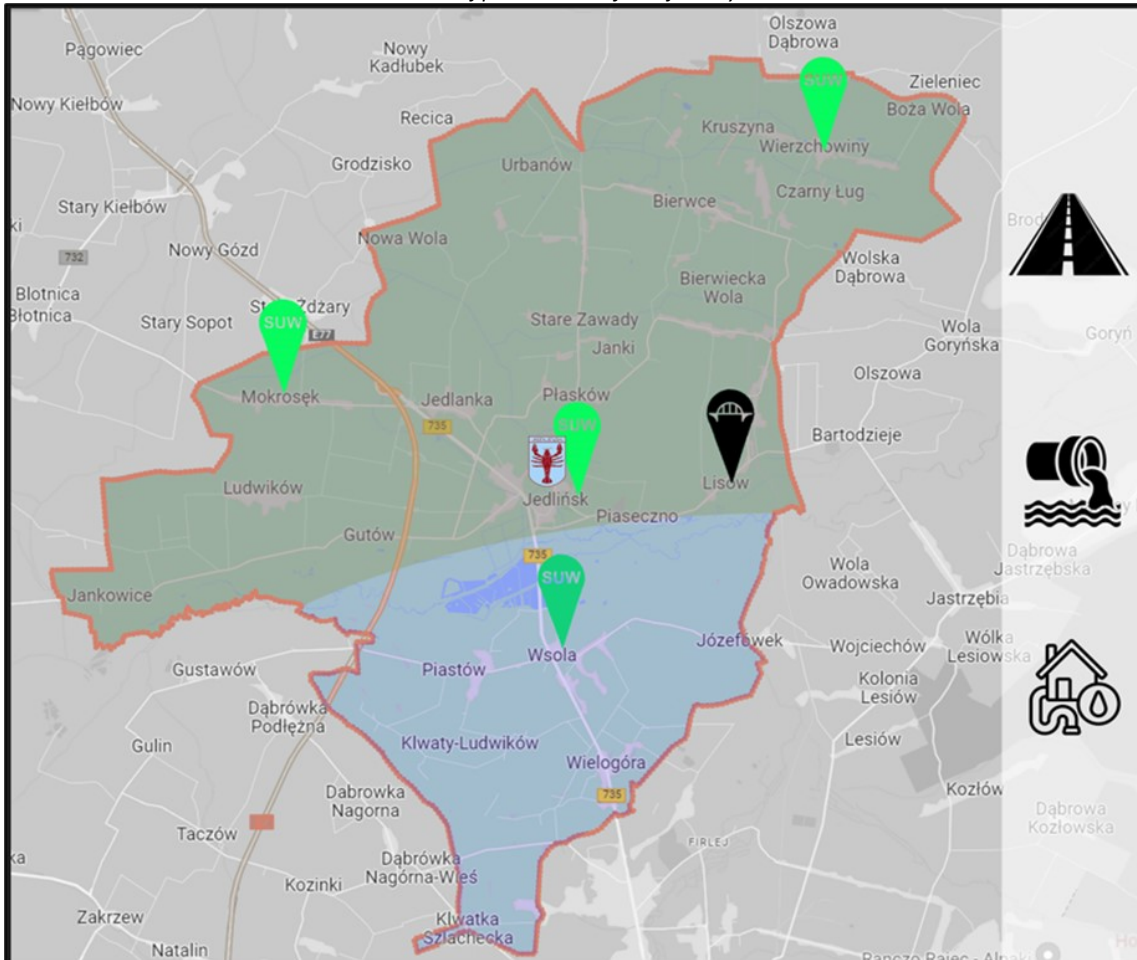
Zgodnie z podziałem przyjętym w *Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego* gmina Jedlińsk wpisuje się w granice Radomskiego obszaru strategicznej interwencji. Dla ww. OSI wyznaczono następujące działania:

1. *Wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru poprzez:*
 - *rozwój skoordynowanej oferty inwestycyjnej, w tym zapewnienie terenów inwestycyjnych i poprawę ich dostępności transportowej,*
 - *zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej i wzbogacenie bazy dydaktycznej,*
 - *aktywizację osób bezrobotnych i wspieranie przedsiębiorczości, w tym przez wspieranie uczenia się przez całe życie, doradztwo i kształcenie zawodowe, zapewnienie opieki nad dziećmi,*
 - *rozwój instytucji otoczenia biznesu,*
 - *poprawę dostępu do infrastruktury zdrowotnej i specjalistycznej opieki zdrowotnej,*
 - *rozwój strefy okołolotniskowej oraz budowę bazy logistycznej.*
2. *Poprawa dostępności obszaru poprzez:*
 - *rozwój transportu kolejowego z wykorzystaniem nowych i zmodernizowanych linii kolejowych oraz uzupełnienie sieci przystanków,*
 - *rozwój i poprawę jakości zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego,*
 - *rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych.⁴*

Zgodnie z planem inwestycyjnym *Strategii* poniżej przedstawiono wizualizację dotyczącą rozmieszczenia inwestycji o charakterze infrastrukturalnym na obszarze gminy Jedlińsk rzutujących na jej rozwój przestrzenno-funkcjonalny a tym samym rozwój głównych funkcji rozwojowych analizowanego obszaru.

⁴ *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, s. 84.*

Ilustracja 10: Rozmieszczenie inwestycji o charakterze infrastrukturalnym na obszarze gminy Jedlińsk rzutujących na jej rozwój przestrzenno-funkcyjny

Legenda:

Jedlińsk – Funkcja centrowicza, ośrodek administracyjny

**Obszar południowo-wschodni i dolina rzeki Radomki
Funkcja rekreacyjno-turystyczna, potencjał przyrodniczy**

Pozostały obszar gminy – funkcja rolno-spożywcza i gospodarcza

SUW

Rozbudowa i modernizacja SUW – lokalizacja: Jedlińsk, Wsola, Mokrośęk, Wierzchowiny

Budowa mostu w Lisowie

Przebudowa, budowa i modernizacja dróg – cały obszar gminy

Budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej – cały obszar gminy

Budowa sieci wodociągowej – cały obszar gminy

Oczekiwane rezultaty planowanych działań inwestycyjnych w zakresie przestrzeni i funkcjonalności gminy Jedlińsk to:

Tabela 31: Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w wymiarze przestrzennym

Rezultat	Wskaźnik	Tendencja
Dostosowanie przestrzeni gminnej do potrzeb gospodarczo-społecznych mieszkańców.	Ilość wybudowanych/przebudowanych obiektów publicznych	Tendencja wzrostowa – powstanie przestrzeni dostosowanej do potrzeb gospodarczo-społecznych mieszkańców gminy, większa ilość urzędzeń wpływających na poprawę dostępności do usług publicznych osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku
Optymalizacja rozwoju przestrzeni gminnej do funkcji rekreacyjno-sportowej i społeczno-kulturalnej.	Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych Ilość zmodernizowanych/wybudowanych obiektów społeczno-kulturalnych Ilość doposażonych obiektów	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych zmodernizowanych/wybudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych i społeczno-kulturalnych
Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.	Ilość odtworzonych oczek wodnych Ilość nowopowstałej małej architektury typu ławki, kosze na śmieci, etc.	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych oczek wodnych, małej architektury i obszarów zalesionych
Zrównoważony rozwój terenów przeznaczonych pod rozwój gospodarczy z zachowaniem standardów ochrony środowiska.	Ilość budynków poddanych termomodernizacji Ilość zamontowanych urządzeń OZE	Tendencja wzrostowa – dodatnia wartość budynków poddanych termomodernizacji, nowe instalacje OZE
Rozwój infrastruktury technicznej.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej Ilość zmodernizowanych SUW Długość wybudowanej sieci wodociągowej	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych odcinków sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i gazowej względem obecnej bazowej sytuacji tj. - łączna długość rozdzielczej sieci wodociągowej wynosi 197km (dane GUS, stan na koniec 2021 roku) z przyłączami prowadzącymi do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, - liczba podłączonych obiektów do sieci wodociągowej 3812 (dane GUS, stan na koniec 2021 roku), - długość czynnej sieci kanalizacyjnej 39,6 km, - ilość przyłączy do sieci kanalizacyjnej 654.
Poprawa dostępności komunikacyjnej gminy.	Długość przebudowanych/zmodernizowanych dróg	Tendencja wzrostowa – powstanie nowych zmodernizowanych odcinków

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Długość wybudowanych chodników
Długość wybudowanych ścieżek
rowerowych

dróg, chodników i ścieżek rowerowych
względem obecnej bazowej sytuacji tj.
- droga krajowa Nr 7 z węzłem
Jedlanka (o długości 9,5 km na terenie
gminy),
- droga wojewódzka nr 735 odcinek o
długości łącznej 10,5 km na terenie
gminy,
- drogi powiatowe (12 dróg o długości
łącznej 58 km na terenie gminy),
- drogi gminne (30 dróg gminnych o
łącznej długości 89,5 km).

Wskazane rezultaty znajdują odzwierciedlenie w celach i wskaźnikach przedstawionych w rozdziałach 6 i 7 przedmiotowego dokumentu.

8.3. Obszary strategicznej interwencji

Hydrograficznie teren gminy położony jest w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu Radomki (lewy dopływ Wisły). Rzeki tego terenu to Radomka i jej lewostronny dopływ Tymianka oraz Mleczna (część wschodniej granicy gminy). W obrębie gminy wydzielone zostały dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: Niecka Radomska Nr 405 i Subniecka Warszawska Nr 215. Na podstawie map zagrożenia powodziowego udostępnionych na stronie internetowej <http://mapy.isok.gov.pl/>, przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą od rzeki Radomki. Wskazane obszary podlegają określonemu zagospodarowaniu i zgodnie z brzmieniem art. 166 pkt 10 ustawy Prawo wodne planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym jak również stanowić zagrożenia dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym. W kwestii gospodarowania ww. terenami należy mieć na uwadze wdrożenie celu szczegółowego zdefiniowanego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), którego obowiązywanie zostało wydłużone, zgodnie z art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych ustaw (Dz. U. poz. 2368) jako wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, co zostało uwzględnione w konstruowaniu planu inwestycyjnego wskazanego w przedmiotowym dokumencie.

Ilustracja 11: Główne ciekі gminy Jedlińsk z uwzględnieniem terenów zagrożonych podtopieniami, źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpPDF

Przedmiotowe opracowanie koreluje z celami Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, którego priorytetem jest zarządzanie ryzykiem powodziowym poprzez ograniczenie potencjalnych, negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Plan wskazuje 3 cele główne, którym odpowiada 13 celów szczegółowych:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:

- utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym,
- wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami,
- unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi;

2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:

- ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego,
- ograniczenie istniejącego zagospodarowania,
- ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe;

3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:

- doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
- doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź,
- doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi,
- wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych,
- budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe,

- budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego.

9. KORELACJA STRATEGII ROZWOJU GMINY Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030 to dokument odnoszący się do zdiagnozowanych problemów rozwojowych występujących na obszarze gminy. *Strategia* jest również kontynuacją polityki określonej w dokumentach wyższego rządu o randze lokalnej, regionalnej i krajowej regulujących działania w przedmiotowym obszarze.

Tabela 32: Korelacja założeń *Strategii rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rządu

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie Strategii do zapisów dokumentu strategicznego i/lub planistycznego
DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE I KRAJOWE		
1.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 to dokument przyjęty przez Radę Ministrów we wrześniu 2019 r. komplementarny z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 w wymiarze terytorialnym oraz zgodny z rozstrzygnięciami funkcjonalno-przestrzennymi zawartymi w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KSRR definiuje np. cele: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk publicznych. W zakresie komplementarności z merytorycznymi celami KSRR, <i>Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023–2030</i> wykazuje najsilniejszą komplementarność z celami szczegółowymi: – Celu 1., tj. cel 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów; – Celu 2., tj. cel 2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego oraz cel 2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym; – Celu 3., tj. cel 3.1. Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzania rozwojem oraz cel 3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.
2.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030	Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; ➤ Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; ➤ Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

		<p>Cele zdefiniowane w <i>Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk</i> są spójne z założeniami zawartymi w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, przede wszystkim w założenia celu szczegółowego III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, kierunek interwencji – zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej, a także w cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, kierunki interwencji – aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta, rozwój obszarów wiejskich i wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju.</p>
3.	Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	<p>Celem priorytetowym dokumentu jest: Poprawa jakości życia Polaków. Dokument określa następujące obszary i cele:</p> <p>W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji): Cele: Polska Cyfrowa, Kapitał Ludzki, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko;</p> <p>W obszarze efektywności i sprawności państwa (efektywności): Cele: Kapitał Społeczny.</p> <p><i>Strategia rozwoju Gminy Jedlińsk</i> realizuje ww. założenia w zakresie realizacji zadań dot. edukacji, aktywizacja i włączenia społecznego.</p>
4.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	<p>Głównym celem Strategii jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie wskazanego celu realizowane będzie przez następujące kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. <p>Założenia strategiczne gminy Jedlińsk dotyczące wykorzystania potencjału gminy ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, transportu publicznego wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.</p>

5.	<p>Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Cele szczegółowe dokumentu zostały zdefiniowane w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska tj.:</p> <p>Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;</p> <p>Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska;</p> <p>Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.</p> <p>W założenia ww. celów pośrednio lub bezpośrednio odpowiadają następujące działania priorytetowe <i>Strategii rozwoju Gminy Jedlińsk</i>.</p>
DOKUMENTY REGIONALNE		
6.	<p>Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze</p>	<p>Strategia została przyjęta uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+.</p> <p>Dokument określa długofalową wizję rozwoju województwa, jak również średniookresowe kierunki działań i zadania. Strategia rozwoju województwa wskazuje główne wyzwania, cele rozwojowe regionu i stanowi też punkt odniesienia dla innych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.</p> <p>Celem głównym zdefiniowanym w dokumencie jest: „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwałą i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska. Cele rozwojowe to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ KONKURENCYJNE I INNOWACYJNE MAZOWSZE tj. Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii; ➤ DOSTĘPNE I MOBILNE MAZOWSZE tj. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego; ➤ ZIELONE, NISKOEMISYJNE MAZOWSZE tj. Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody; ➤ MAZOWSZE ZINTEGROWANE SPOŁECZNIE tj. Poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki; <p>MAZOWSZE BOGATE KULTUROWO tj. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia.</p>
7.	<p>Program Ochrony Powietrza dla Mazowsza</p>	<p>Program przewiduje działania naprawcze dla wszystkich gmin województwa mazowieckiego w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ograniczenie niskiej emisji; ➤ Czyszczenie ulic i zakaz używania dmuchaw; ➤ Edukacja ekologiczna; ➤ Kontrola przestrzegania przepisów.

		Dla gmin w których wymiana kotłów nie przyniesie wystarczającego efektu ekologicznego, lub z których napływ powinien być zmniejszony: zwiększenie powierzchni zieleni.
DOKUMENTY PONADLOKALNE I LOKALNE		
8.	Strategia zrównoważonego rozwoju powiatu radomskiego do 2030 roku	<p>Cel strategiczny I: Zapewnienie mieszkańcom Powiatu wysokiego standardu życia poprzez podnoszenie jakości i dostępności usług w obszarze zdrowia, edukacji i pomocy społecznej</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>1.1: Rozwój usług pomocy społecznej, pieczy zastępczej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;</p> <p>1.2: Podniesienie jakości kształcenia i rozwój placówek edukacyjnych Powiatu;</p> <p>1.3: Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Powiatu</p> <p>Cel strategiczny II: Zrównoważony i spójny rozwój przestrzenny Powiatu przy zachowaniu jego walorów przyrodniczych</p> <p>Cele operacyjne:</p> <p>2.1: Poprawa dostępności komunikacyjnej Powiatu i mobilności mieszkańców;</p> <p>2.2: Rozwój współpracy w zakresie kształtowania atrakcyjnej przestrzeni publicznej dla mieszkańców i przedsiębiorców;</p> <p>2.3: Poprawa stanu środowiska naturalnego;</p> <p>Cel strategiczny III: Wzrost konkurencyjności Powiatu dzięki wykorzystaniu jego potencjału gospodarczego, kulturalnego oraz turystycznego:</p> <p>3.1: Rozwój przedsiębiorczości oraz przeciwdziałanie bezrobociu;</p> <p>3.2: Rozwój infrastruktury turystycznej;</p> <p>3.3: Promocja Powiatu i jego oferty turystyczno-gospodarczej.</p>
9.	Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2024	<p>Strategia definiuje następujące cele strategiczne i operacyjne:</p> <p>Cel strategiczny 1 – zintegrowany system wsparcia dziecka i rodziny w naturalnym środowisku</p> <p>Cel operacyjny - 1 Wspieranie rodziny w realizacji jej podstawowych funkcji.</p> <p>Planowane do realizacji kierunki działań:</p> <p>1. Promowanie modelu zdrowej, prawidłowo funkcjonującej rodziny.</p> <p>2. Tworzenie lokalnych programów służących działaniom profilaktycznym, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych, aktywnej komunikacji w rodzinie, rozwiązywania problemów itp.</p> <p>3. Integracja rodzin ze społecznością lokalną / imprezy integracyjne, pikniki rodzinne i inne.</p> <p>Cel operacyjny 2 Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu zadań opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Planowane do realizacji kierunki działań:</p> <p>1. Rozpowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc i dostępnych formach wsparcia.</p> <p>2. Rozwijanie oferty specjalistycznego wsparcia / poradnictwo, terapia, grupy wsparcia/.</p>

		<p>3. Współpraca z asystentami rodziny.</p> <p>4. Rozwijanie współpracy z sektorem organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.</p> <p>5. Poprawa systemu współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny.</p> <p>Cel operacyjny 3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.</p> <p>Planowane do realizacji kierunki działań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz uzależnień. 2. Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności pomocy. 3. Podniesienie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawisk i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie wzorca postaw negujących zjawisko przemocy. 4. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej. 5. Rozwój współpracy z instytucjami zaangażowanymi w pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy /policja, zespoły interdyscyplinarne, placówki służby zdrowia, oświaty itp./.
<p>10.</p>	<p>Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Radomskiego na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025</p>	<p>Celami realizacji programu ochrony środowiska są poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego.</p> <p>Obszar: Ochrona klimatu i jakości powietrza</p> <p>Cel: Poprawa jakości powietrza</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budowa energooszczędnych obiektów ➤ Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie powiatu ➤ Wdrażanie odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu ➤ Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego na środowisko ➤ Edukacja ekologiczna <p>Obszar: Gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Cel: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <p>Rozbudowa sieci kanalizacyjnej</p> <p>Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej</p> <p>Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</p> <p>Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych</p> <p>Cel: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców powiatu</p> <p>Kierunek interwencji:</p> <p>Rozbudowa sieci wodociągowej</p> <p>Rozbudowa infrastruktury wodociągowej</p> <p>Obszar: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Minimalizacja składowanych odpadów</p>

		<p>Kierunek: Tworzenie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych</p> <p>Cel: Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu</p> <p>Kierunek: Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest</p>
11.	Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia 2030+	<p>Główne cele Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Gmin Obszaru Funkcjonalnego Radomia są tożsame i spójne z Obszarami strategicznymi, w ramach, których prowadzone są prace, działania i analizy w Planie. Analizując Obszary strategiczne przyjęto także kwestię priorytetów poszczególnych celów, dlatego zostały one ułożone od najważniejszego celu, do tego najmniej ważnego, w kontekście całego Obszaru Funkcjonalnego. W związku z powyższym przyjmuje się następujące cele, wraz z ich istotnością dla SUMP:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ CEL I: Budowa przyjaznego środowisku, jednolitego systemu transportu publicznego; ➤ CEL II: Integracja zrównoważoną mobilnością w ramach GOFR; ➤ CEL III: Spójny układ drogowy; ➤ CEL IV: Planowanie przestrzenne uwzględniające zmniejszenie zapotrzebowania na korzystanie z samochodu osobowego, zapewniające komfort i bezpieczeństwo; ➤ CEL V: Spójna sieć rowerowa i piesza; ➤ CEL VI: Zintegrowana polityka parkingowa w GOFR, w tym uwzględniająca zrównoważoną turystykę i logistykę; ➤ CEL VII: Promocja i edukacja zrównoważonej mobilności miejskiej.
12.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jedlińsk na lata 2021-2026	<p>Celem Strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie i destabilizujących życie mieszkańców. Wytyczone cele zrealizowane zostaną przy wykorzystaniu istniejących instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze społecznej. Dokument określa następujące cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ CEL STRATEGICZNY 1. ZAPOBIEGANIE I PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU: <ul style="list-style-type: none"> - CEL OPERACYJNY 1.1.: PROWADZENIE DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH OSOBY BEZROBOTNE, ➤ CEL STRATEGICZNY 2 PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM CEL OPERACYJNY: <ul style="list-style-type: none"> - 2.1.: ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB UZALEŻNIONYCH I ICH RODZIN; ➤ CEL STRATEGICZNY 3 UŁATWIENIE FUNKCJONOWANIA OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM W ŚRODOWISKU LOKALNYM: <ul style="list-style-type: none"> - CEL OPERACYJNY 3.1. STWORZENIE SPRAWNEGO SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH; - CEL OPERACYJNY 3.2. STWORZENIE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM WARUNKÓW DO AKTYWNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ I MOBILIZOWANIE DO AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ.
13.	Program Ochrony Środowiska dla Gminy	"Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" to dokument określający priorytety i

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

	Jedlińsk na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025	<p>cele działań kompatybilne z programami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu tj.:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ POPRAWA STANU ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH INTERWENCJI GMINY JEDLIŃSK;➤ ROZWÓJ GOSPODARCZY PRZYJAZNY ŚRODOWISKU NATURALNEMU GMINY. <p>Ponad to dokument określa cele długoterminowe w następujących obszarach:</p> <p>Ochrona klimatu i jakości powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Poprawa jakości powietrza; <p>Zagrożenie hałasem:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ograniczenie hałasu związanego z transportem; <p>Gospodarka wodno-ściekowa:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; <p>Gleby:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych; <p>Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Zwiększenie ilości odpadów zbieranych selektywnie;➤ Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy; <p>Zasoby przyrodnicze:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Zwiększenie udziału energii z OZE w bilansie energetycznym gminy;➤ Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego;
14.	Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Jedlińsk	<p>Głównym celem Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie gminy Jedlińsk jest redukcja ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w procesie spalania paliw na cele grzewcze, w indywidualnych budynkach mieszkalnych.</p> <p>Cel główny na lata 2019-2024 to: ograniczenie emisji PM10 o 1,95 Mg/rok, ograniczenie emisji PM2,5 o 1,94 Mg/rok.</p> <p>Efektem bezpośrednim realizacji celu jest wymiana około 60 niskosprawnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.</p>

10. POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ INWESTYCYJNYCH

Harmonogram realizacji projektów określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023–2030* koreluje z okresem finansowania z programów polityki spójności i polityki rolnej UE na lata 2021–2027 oraz z Krajowym Planem Odbudowy. Poniższe zestawienie przedstawia potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów.

Tabela 33: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	OBSZARY WSPARCIA
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA INFRASTRUKTURĘ, KLIMAT, ŚRODOWISKO (FENIKS)</p>	<p>Głównym celem FEnIKS jest poprawa warunków rozwoju kraju w oparciu o budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym, ➤ budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne, ➤ dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030 ➤ poprawę bezpieczeństwa transportu, ➤ zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia, ➤ wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym. <p>Program stanowią następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójność Priorytet II: Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z EFRR Priorytet III: Transport miejski Priorytet IV: Wsparcie sektora transportu z Funduszu Spójności Priorytet V: Wsparcie sektora transportu z EFRR Priorytet VI: Zdrowie Priorytet VII: Kultura Priorytet VIII: Pomoc techniczna Budżet wynosi ponad 25 mld euro.</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA NOWOCZESNEJ GOSPODARKI (FENG)</p>	<p>Fundusz jest kontynuacją Programu Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (POIG) i Programu Inteligentny Rozwój 2014–2020 (POIR). Budżet funduszu wynosi około 7,7 mld euro, a główne cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii; ➤ wzrost konkurencyjności MŚP; ➤ rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości; ➤ transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii <p>W skład funduszu wchodzi następujące priorytety: Priorytet I: Wsparcie dla przedsiębiorców, czyli zapewnienie dofinansowania w obszarach B+R, wdrożeń nowych rozwiązań, infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji, automatyzacji i robotyzacji, zielonej gospodarki.</p>

	<p>Priorytet II: Środowisko przyjazne innowacjom, czyli wspieranie projektów strategicznym znaczeniu dla polskiej gospodarki, w tym m.in. rozbudowy publicznej infrastruktury badawczej, transferu i komercjalizacji technologii powstających na uczelniach i w instytutach, a także wzmacnianie potencjału instytucji otoczenia biznesu takich jak akceleratory, klastry, instytucje badawcze oraz szerokie wsparcie start-upów.</p> <p>Priorytet III: Zazielenienie przedsiębiorstw, czyli wsparcie projektów bezpośrednio przyczyniających się do realizacji celów Europejskiego Zielonego Ładu, w tym neutralności klimatycznej, zielonej transformacji gospodarki i zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Priorytet IV: Pomoc techniczna</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ROZWOJU SPOŁECZNEGO 2021–2027 (FERS)</p>	<p>Fundusz zakłada realizację działań na rzecz m.in. poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.</p> <p>Cele funduszu to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmocnienie systemu ochrony zdrowia i edukacji, ➤ kształcenie kadr dla gospodarki, ➤ zwiększenie jakości usług świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia, ➤ wsparcie realizacji polityki społecznej w obszarach integracji społecznej, usług społecznych i ekonomii społecznej, ➤ poprawa sytuacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, ➤ zwiększenie dostępu do opieki na najmłodszych dziećmi, ➤ poprawa dostępności do usług publicznych, ➤ zwiększenie wykorzystania innowacji społecznych, w tym w zakresie świadczenia usług publicznych, ➤ rozwój dialogu społecznego i obywatelskiego. <p>Fundusz definiuje następujące priorytety:</p> <p>Priorytet I: Lepsze polityki dla rozwoju społecznego</p> <p>Priorytet II: Rozwój opieki nad najmłodszymi dziećmi</p> <p>Priorytet III: Równe szanse dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>Priorytet IV: Zdrowie i zdrowotna opieka długoterminowa</p> <p>Priorytet V: Szkolnictwo wyższe i nauka</p> <p>Priorytet VI: Innowacje społeczne</p> <p>Priorytet VII: Pomoc techniczna</p>
<p>FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA ROZWÓJ CYFROWY (FERC)</p>	<p>Zakres wsparcia w ramach FERC jest komplementarny ze wsparciem pozostałych programów realizujących cele polityki spójności na lata 2021-2027 oraz innych instrumentów krajowych i unijnych. Cele FERC to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowa społeczeństwa gigabitowego w Polsce, ➤ udostępnienie zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców (4 i 5 stopień e-dojrzałości usług), ➤ zapewnienie cyberbezpieczeństwa poprzez wsparcie w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, ➤ rozwój gospodarki opartej na danych wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe,

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

- rozwój współpracy na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych,
- wsparcie rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządów terytorialnych i przedsiębiorców.

W obrębie funduszu realizowane będą następujące priorytety:

Priorytet I: Zwiększenie dostępu do ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego

Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe

Priorytet III: Pomoc techniczna

Zakładany budżet wynosi około 2 mld euro.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAZOWSZA 2021- 2027

Program zakłada realizację następujących priorytetów i celów:

Priorytet I – Fundusze Europejskie dla bardziej konkurencyjnego i inteligentnego Mazowsza

Cel szczegółowy 1(I) rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Cel szczegółowy 1(II) czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Cel szczegółowy 1(III) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Priorytet II – Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza

Cel szczegółowy 2(I) wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Cel szczegółowy 2(II) wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

2.1.2.3. Cel szczegółowy 2(IV) wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

Cel szczegółowy 2(V) wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Cel szczegółowy 2(VI) wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Cel szczegółowy 2(VII) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Priorytet III – Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu

Cel szczegółowy 2(viii) wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Priorytet IV – Fundusze Europejskie dla lepiej połączonego i dostępnego Mazowsza
Cel szczegółowy 3(ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Priorytet V – Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu

Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Cel szczegółowy 4(III) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne

Cel szczegółowy 4(V) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Cel szczegółowy 4(VI) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

Priorytet VI – Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza:

Cel szczegółowy 4(a) poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Cel szczegółowy 4(b) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy

Cel szczegółowy 4(c) wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

Cel szczegółowy 4(d) wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia

Priorytet VII – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu:

Cel szczegółowy 4(f) wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Cel szczegółowy 4(g) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Priorytet VIII – Fundusze Europejskie dla aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu:

Cel szczegółowy 4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz

	<p>zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p> <p>Cel szczegółowy 4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p> <p>Cel szczegółowy 4(k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej:</p> <p>Cel szczegółowy 4 (l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p> <p>Priorytet IX – Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim:</p> <p>Cel szczegółowy 5(I) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich</p> <p>Cel szczegółowy 5(II) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie</p> <p>Pomoc techniczna</p> <p>Budżet to ponad 2 mld euro.</p>
<p>PROGRAMY W RAMACH III EDYCJI FUNDUSZY NORWESKICH I EOG</p>	<p>Programy wdrażane będą do 2024 r. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r. Do programów III edycji Funduszy norweskich i EOG tych należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwój przedsiębiorczości i innowacje, - Rozwój Lokalny, - Badania naukowe, - Edukacja, - Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu, - Kultura, - Zdrowie, - Sprawiedliwość, - Sprawy Wewnętrzne, - Fundusz Współpracy Dwustronnej, - Pomoc Techniczna, - Fundusz NGO, - Social Dialogue-Decent Work.
<p>PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2014–2020 (PROW 2014–2020) WSPÓLNA POLITYKA ROLNA NA LATA</p>	<p>Przyjęte pod koniec 2020 r. rozporządzenie przejściowe w sprawie wspólnej polityki rolnej zapewnia ciągłość wsparcia prawnego i finansowego dla rolników i innych beneficjentów, zanim w 2023 r. wejdą w życie zreformowane przepisy. W ramach WPR planowane jest wsparcie działań szkoleniowych i doradczych dla rolników uwzględniających potrzeby zidentyfikowane w poszczególnych celach szczegółowych w zakresie prowadzenia działalności rolniczej i wykorzystania zasobów gospodarstwa. Wspólna polityka rolna to ok. jednej trzeciej budżetu UE. Ma ona:</p>

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

2023–2027 (WPR 2023–2027)	<ul style="list-style-type: none"> – zapewniać obywatelom UE przystępną i bezpieczną żywność; – zagwarantować odpowiedni poziom życia rolnikom; – chronić zasoby naturalne i środowisko.
RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH	Kluczowym celem Programu jest zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.
RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG	Priorytetem Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych. Rozwój lokalnej infrastruktury drogowej stanowi przy tym działanie komplementarne do inicjatyw podejmowanych na szczeblu krajowym w odniesieniu do budowy systemu autostrad i dróg ekspresowych, przyczyniając się do stworzenia spójnego i zintegrowanego systemu transportowego. Źródła finansowania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to wpłaty pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje z budżetu państwa, Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz z zysku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa i spółek, w których wszystkie udziały są własnością Skarbu Państwa.
NARODOWY I WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej to fundusz gwarantujący wsparcie dla przedsięwzięć w formie instrumentów zwrotnych, z zakresu ochrony środowiska, efektywności energetycznej, energii odnawialnej, ekologii, ochrony przyrody i zarządzania gospodarką wodną i odpadową.
PROGRAM MINISTERSTWA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakładają wsparcie inicjatyw z zakresu kultury o charakterze projektowym, z wyłączeniem stałej działalności kulturalnej podmiotów. Adresowane są do instytucji kultury, organizacji pozarządowych, instytucji filmowych, szkół i uczelni wyższych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów gospodarczych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych, w przypadku programu „Ochrona zabytków” również osoby fizyczne.
KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI (KPO)	<p>Celem planu jest wzmocnienie odporności gospodarczej i społecznej oraz budowa potencjału polskiej gospodarki na przyszłość. Program ma służyć odbudowie gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Środki przyznawane w ramach programu będą przeznaczone na modernizację technologiczną rodzimych firm. W ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności Polska będzie miała do dyspozycji ok. 58,1 mld euro, w tym: 23,9 mld euro w formie dotacji oraz 34,2 mld euro w pożyczkach. Czas na wykorzystanie tych środków to rok 2026. Plan odbudowy zakłada wsparcie inwestycji poprzez realizację projektów w następujących obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Odporne społeczeństwo: – Ochrona zdrowia. – Edukacja; ➤ Odporne państwo: – Cyfryzacja usług publicznych – Infrastruktura i komunikacja; ➤ Odporna gospodarka: – Umiejętności. – Nowe technologie; ➤ Odporne środowisko: – Budynki. – Energetyka.
PROGRAM ROZWOJU ORGANIZACJI	Program dedykowany jest rozwojowi polskich organizacji obywatelskich. Dotacje w ramach programu będą przydzielane na rozwój instytucjonalny organizacji oraz

OBYWATELSKICH NA LATA 2018 – 2027 (PROO) I FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH (FIO)	realizację ich celów statutowych. Wsparcie można uzyskać na realizację wieloletniej strategii rozwoju organizacji, budowę kapitału żelaznego jak również na zaspokojenie nagłych potrzeb w sytuacjach awaryjnych. Konkursy są uruchamiane dla mediów obywatelskich, organizacji strażniczych, think tanków. Celem FIO jest dofinansowywanie projektów mających na celu zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne. Wsparcie można uzyskać na projekt społeczny z zakresu wszystkich obszarów działalności pożytku publicznego. W ramach Programu wydzielone zostały cztery priorytety: „Małe Inicjatywy”, „Aktywne Społeczeństwo”, „Aktywni Obywatele”, „Silne Organizacje Pozarządowe”.
--	---

11. ASPEKT ŚRODOWISKOWY REALIZACJI STRATEGII

Zestawienie inwestycyjne zawarte w *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* dotyczy terenu gminy, w szczególności obszarów zmienionych antropogenicznie, zurbanizowanych, przekształconych w wyniku działalności człowieka. Zaplanowane przedsięwzięcia będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami krajowymi oraz wspólnotowymi w zakresie ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju tu m.in.:

Tabela 34: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska

LP.	NAZWA DOKUMENTU	ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE
1.	Artykuły 11 i 191-193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	UE jest uprawniona do działania we wszystkich obszarach polityki w dziedzinie środowiska, takich jak zanieczyszczenie powietrza i wody, gospodarowanie odpadami i zmiana klimatu. Zakres tych działań wyznacza zasada pomocniczości oraz wymóg uzyskania jednomyślności w Radzie w takich sprawach jak kwestie budżetowe, zagospodarowanie przestrzenne miast i wsi, użytkowanie gruntów, zarządzanie ilościowe zasobami wodnymi, wybór źródeł energii oraz struktura dostaw energii.
2.	Polityka klimatyczno-energetycznej UE do roku 2030	Przedsięwzięcia zdefiniowane w SRG wpisują się w ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - racjonalne gospodarowanie zasobami poprzez zastosowanie w ramach prac modernizacyjnych materiałów i technologii w powszechnie uznanych za bezpieczne, spełniających stosowne normy, - ograniczenie presji na środowisko poprzez zastosowanie rozwiązań przyjaznych dla środowiska.
3.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jako podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. został przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 102 z dnia 17 września 2019 r. (M.P. 2019 poz. 1060). Głównym celem polityki regionalnej wskazanym w opracowaniu jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym

		<p>i przestrzennym. Powyższy cel realizowany jest poprzez trzy cele szczegółowe polityki regionalnej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym; 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych; 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. Założenia strategiczne gminy zostały określone z uwzględnieniem postanowień Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.
4.	<p>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030</p>	<p>Strategia została przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. 2017 poz. 260). Głównym celem dokumentu jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Opracowanie weryfikuje następujące cele szczegółowe:</p> <p>Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną;</p> <p>Cel szczegółowy II: Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony;</p> <p>Cel szczegółowy III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.</p>
5.	<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</p>	<p>Strategia została przyjęta przez Radę Ministrów uchwałą nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1055). Główny cel Strategii to zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu uczestników i efektywności sektora transportowego, przez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie ww. celu realizowane będzie poprzez następujące kierunki interwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; ➤ Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; ➤ Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; ➤ Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; ➤ Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko; ➤ Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. <p>Założenia strategiczne gminy Jedlińsk, obejmujące wykorzystanie potencjału ze względu na położenie i dostępność komunikacyjną, a także dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury drogowej, wpłyną na osiągnięcie celu głównego Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.</p>

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

6.	Polityka Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Ekologiczna Cele szczegółowe dokumentu zostały określone jako: Cel I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; Cel II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; Cel III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.
----	--	---

Działając zgodnie z zasadą minimalizacji i eliminacji negatywnych oddziaływań na środowisko w ramach realizacji planowanych inwestycji przewiduje się wdrożenie działań prewencyjnych oraz respektowanie rygorów ochronnych określonych przepisami prawa dla poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo.

Należy zaznaczyć, że żadne z planowanych przedsięwzięć określonych w *Strategii rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* nie powoduje wystąpienia oddziaływań skumulowanych i oddziaływań transgranicznych, nie wpływa zasadniczo na środowisko i nie generuje zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Tabela 35: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych

RODZAJ ODDZIAŁYWANIA	CHARAKTER I SKALA ODDZIAŁYWANIA	ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE
EMISJA HAŁASU	W trakcie realizacji prac związanych z inwestycjami przede wszystkim infrastrukturalnymi przewiduje się okresowe wystąpienie oddziaływań akustycznych. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Jedlińsk), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.	Uciążliwości związane z realizacją poszczególnych inwestycji będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie sprzętu sprawnego technicznie i posiadającego wszelkie atesty bezpieczeństwa i spełniającego normy użytkowania, ograniczenie do minimum zanieczyszczenia odpadami, w zakresie ochrony przed hałasem - prowadzenie robót wyłącznie w tzw. porze dziennej (w godzinach od 6:00 do maksymalnie 20:00, brak robót w porze nocnej), korzystanie ze sprawnego technicznie, nowoczesnego parku maszynowego z użyciem technologii najmniej uciążliwych akustycznie spowoduje, iż dolegliwości związane z hałasem będą okresowe, przejściowe i nie odczuwalne poza ścisłym rejonem robót. Ewentualne oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, właściwy dla czasu realizacji inwestycji i charakteryzować się będzie odwracalnością.
EMISJA SPALIN	Realizacja niektórych projektów określonych w SRG Jedlińsk na lata 2023-2030 generować będzie wzrost okresowej emisji spalin pojazdów wykorzystanych	Uciążliwości związane z realizacją poszczególnych przedsięwzięć będą okresowe i zminimalizowane poprzez zastosowanie pojazdów sprawnych technicznie.

	<p>do ww. działań. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Jedlińsk), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.</p>	<p>Normy dopuszczalnych emisji spalin w nowych pojazdach sprzedawanych na terenie Unii Europejskiej oraz Europejskim Obszarze Gospodarczym podlegają przyjętym rozporządzeniom i dyrektywom UE. Od 1 września 2017 roku na terenie Unii Europejskiej wszystkie nowe modele samochodów muszą być poddawane testom WLTP i RDE, które znacznie lepiej sprawdzają pojazdy w porównaniu do rzeczywistej jazdy pod kątem spalania oraz emisji spalin.</p> <p>Ewentualne oddziaływanie będzie miało charakter okresowy, właściwy dla czasu realizacji inwestycji i charakteryzować się będzie odwracalnością.</p>
EMISJA ŚCIEKÓW	<p>Emisja ścieków obiektów publicznych objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Jedlińsk), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.</p>	<p>Obiekty objęte projektami włączone są do gminnego systemu wodno-kanalizacyjnego i podlegają normom korzystania z ww. systemu. Ewentualne awarie systemu wodno-kanalizacyjnego są na bieżąco usuwane przez odpowiednie jednostki gminy Jedlińsk. Gmina sukcesywnie przeznacza środki na funkcjonowanie i konserwację systemu wodno-kanalizacyjnego.</p>
GOSPODARKA ODPADAMI NA ETAPIE REALIZACJI PROJEKTU	<p>Gospodarka odpadami związana jest z eksploatacją obiektów objętych projektami. Zasięg oddziaływania definiuje się jako lokalny (obszar gminy Jedlińsk), właściwy dla miejsca realizacji inwestycji.</p>	<p>Ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. określa, że właścicielem wszystkich powstałych podczas realizacji przedsięwzięcia odpadów będzie Wykonawca prac. Wytwórca odpadów będzie zobowiązany do przejęcia odpowiedzialności prawnej za wytwarzane odpady, na podstawie umów zawartych ze Zleceniodawcami. Przestrzegana będzie zasada „zanieczyszczający płaci”, której źródłem jest art. 174 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE 2006 C 321E). Odpady są gospodarowane zgodnie z Harmonogramem wywozu odpadów komunalnych i segregowanych. Wnioskodawca deklaruje poniesienie wszelkich kosztów związanych z wystąpieniem wszelkich ewentualnych szkód w środowisku, a także kosztów związanych z korzystaniem ze środowiska na etapie realizacji i eksploatacji projektu.</p>

12. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII

System zarządzania *Strategią Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030* realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, kompetencjami gminy Jedlińsk i w oparciu o:

- realizację zaplanowanych działań inwestycyjnych,
- ewaluację i monitoring procesu realizacji celów, kierunków i działań,
- aktualizację treści dokumentu w oparciu o propozycje od partnerów i interesariuszy strategii,
- stałą weryfikację źródeł finansowania dla założonego planu inwestycyjnego.

Koordinacja i odpowiedzialność za wdrożenie założeń *Strategii* spoczywać będą na Wójcie Gminy Jedlińsk, który we współpracy z podległymi mu wydziałami i pracownikami Urzędu Gminy będzie realizował postanowienia przedmiotowego opracowania.

Ilustracja 12: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030, oprac. własne

Organem odpowiedzialnym za wsparcie strategiczne przy realizacji *Strategii Rozwoju Gminy* będzie Rada Gminy Jedlińsk. Założenia dokumentu będą wdrażane w oparciu o zasadę partycypacji społecznej z uwzględnieniem narzędzi programowych i finansowych, których zakres i/lub kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu, tj.:

- programy i strategię branżowe,
- uchwały budżetowe,
- dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych,
- projekty międzysektorowe i międzyorganizacyjne,

Aktualizacja *Strategii Rozwoju* opierać się będzie na stałym dostosowaniu jej treści do zmiennych zewnętrznych tj.:

- zmiany ustawowo-prawne,
- pojawienie się nowych programów i planów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji w zakresie celów wskazanych w poszczególnych obszarach,
- możliwości finansowania projektów w oparciu o finansowanie zewnętrzne,
- zmian zakresu potrzeb społecznych.

Sposobem weryfikacji i identyfikacji osiągniętych rezultatów będzie stały monitoring wdrażania *Strategii*. Monitoring będzie bazował na wykazie wskaźników/mierników określonych dla każdego

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

z celów strategicznych zgodnie ze specyfikacją zadania i wykazem wskaźników określonych w niniejszej strategii w rozdziale 7.

Otrzymane w wyniku monitoringu dane umożliwią przeprowadzenie ewaluacji działań określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk*.

Rozróżnia się dwa rodzaje ewaluacji:

- wewnętrzna to ocena stopnia realizacji Strategii i osiąganych oraz osiągniętych efektów dokonywana siłami własnymi na podstawie zbioru informacji pochodzących z monitoringu, wsparta dodatkowymi narzędziami oceny,
- zewnętrzna - realizowana jest w postaci pracy zleconej wykonawcy profesjonalnie zajmującemu się badaniami ewaluacyjnymi.

Ze względu na moment przeprowadzania badania ewaluacyjnego, można je podzielić na:

- a) on-going (w trakcie wdrażania działań) – celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów, ewaluacja ta nie ma określonego terminu, będzie dokonywana na bieżąco w oparciu o zasoby kadrowe gminy;
- b) mid-term (średniookresowa), która przeprowadzona będzie w trakcie wdrażania SRG, w połowie okresu, tj. w 2026 r. Jej efektem będzie wstępna ocena realizacji SRG oraz dostarczenie informacji w jakim tempie i kierunku ona zmierza. Pozwoli to w tym momencie na ewentualne odkrycie występujących problemów czy zagrożeń, które nie zostałyby wykryte w trakcie ewaluacji on-going. Pozwoli to też na podjęcie niezbędnych działań mających na celu podjęcie odpowiednich działań mających na celu poprawę sytuacji;
- c) ex-post (końcowa) – przeprowadzona zostanie na zakończeniu wdrażania przedmiotowej SRG, tj. w 2030 r. Celem jest określenie jego długotrwałych efektów, stopnia osiągniętych celów w stosunku do założeń. Ewaluacja pozwoli na wyciągnięcie wniosków na przyszłość.

Sugerowanym okresem sprawozdawczym jest coroczne raportowanie wskaźników realizacji założeń dokumentu. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie będzie Wójt Gminy Jedlińsk, realizujący zadania w oparciu o jednostki podległe. Ewaluacja oparta będzie na metodzie samodzielnej oceny stopnia realizacji *Strategii* i osiągniętych efektów na podstawie danych pochodzących ze sprawozdań i raportów wewnętrznych oraz zewnętrznych. Dane dotyczące poziomu realizacji działań określonych w przedmiotowym dokumencie zawarte będą między innymi w sporządzanym w terminie do dnia 31 maja każdego roku, raporcie o stanie gminy, który wynika z nałożonymi na jednostki samorządu terytorialnego zobowiązaniem wynikającym z art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. W 2030 roku tj. w ostatnim okresie badania stopnia realizacji założeń *Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030*, a wnioski w nim zawarte posłużą dalszemu spójnemu i zrównoważonemu rozwojowi gminy.

SPIS ILUSTRACJI

Ilustracje na stronie tytułowej, źródło: https://gminy.podkarpackie.com/gmina-Jedlińsk,103.html	
Ilustracja 1: Etapy opracowania Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030.....	4
Ilustracja 2: Gmina Jedlińsk – lokalizacja w skali kraju, województwa i powiatu, oprac. własne na podstawie map dostępnych w Internecie	6
Ilustracja 3: Sieć komunikacyjna na obszarze gminy Jedlińsk, źródło: https://www.jedlinsk.pl/56,o-gminie	8
Ilustracja 4: Liczba ludności w gminie Jedlińsk w latach 2017-2022 z uwzględnieniem płci mieszkańców, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	9
Ilustracja 5: Przyrost naturalny w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.....	11
Ilustracja 6: Saldo migracyjne w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	11
Ilustracja 7: Prognozowana liczba ludności w gminie Jedlińsk do roku 2030 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).	12
Ilustracja 8: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa mazowieckiego, źródło: Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, s. 50.	54
Ilustracja 9: Podział administracyjny i statystyczny województwa mazowieckiego, grafika zaczerpnięta ze: STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 2030+ Innowacyjne Mazowsze	56
Ilustracja 10: Rozmieszczenie inwestycji o charakterze infrastrukturalnym na obszarze gminy Jedlińsk rzutujących na jej rozwój przestrzenno-funkcjonalny.....	58
Ilustracja 11: Główne ciekі gminy Jedlińsk z uwzględnieniem terenów zagrożonych podtopieniami, źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPDF	61
Ilustracja 12: Schemat zarządzania Strategią Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030, oprac. własne	79

SPIS TABEL

Tabela 1: Wykaz i wielkość sołectw na terenie gminy Jedlińsk	7
Tabela 2: Liczba ludności w gminie Jedlińsk w latach 2017-2022, oprac. własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego	9
Tabela 3: Struktura demograficzna z podziałem na płeć i wiek mieszkańców w gminie Jedlińsk stan na dzień 31.12.2022 r., źródło: dane demograficzne Urzędu Gminy w Jedlińsku.....	10
Tabela 4: Struktura demograficzna na terenie gminy Jedlińsk w latach 2017-2021 według klasyfikacji wiekowej Głównego Urzędu Statystycznego	10
Tabela 5: Charakterystyka podmiotów realizujących zadania z zakresu szerzenia kultury na terenie gminy Jedlińsk	12
Tabela 6: Zestawienie statystyczne dot. liczby oddziałów, uczniów i etatów nauczycielskich w szkołach podstawowych w gminie Jedlińsk w latach 2017-2021, źródło: GUS Bank danych lokalnych.....	15
Tabela 7: Placówki edukacyjne w gminie Jedlińsk.....	15
Tabela 8: Beneficjenci pomocy społecznej w gminie Jedlińsk w latach 2018-2022	17
Tabela 9: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z podziałem na kategorie udzielanej pomocy przez GOPS w Jedlińsku w latach 2018-2022	17
Tabela 10: Placówki opieki zdrowotnej w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie	18
Tabela 11: Ambulatoryjna opieka zdrowotna – statystyka lat 2017-2021, źródło: GUS Baza danych lokalnych.....	19
Tabela 12: Liczba interwencji policyjnych na terenie gminy Jedlińsk w latach 2018-2021	19
Tabela 13: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie gminy Jedlińsk	20
Tabela 14: Bezrobocie rejestrowane na terenie gminy Jedlińsk analiza porównawcza danych według stanu nadzień 31.12.2022 r. oraz 31.03.2023 r., oprac. na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu	21
Tabela 15: Struktura bezrobocia na terenie gminy Jedlińsk, źródło Główny Urząd Statystyczny.....	21
Tabela 16: Wykaz podmiotów gospodarczych na terenie gminy Jedlińsk ze względu na miejsce rejestracji, na podstawie danych Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, stan na dzień 18.04.2023 r.	22
Tabela 17: Podmioty gospodarcze na terenie gminy Jedlińsk w latach 2018-2022, oprac. na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS.....	23
Tabela 18: Struktura użytków rolnych w gminie Jedlińsk, źródło: https://www.jedlinsk.pl/56,o-gminie	24
Tabela 19: Powierzchnia gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych na terenie gminy Jedlińsk, oprac. na podstawie danych GUS i Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 roku	24
Tabela 20: Zabytki nieruchome na terenie gminy Jedlińsk wpisane do rejestru zabytków woj. mazowieckiego (rejestr/A/)	26
Tabela 21: Infrastruktura techniczna w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie danych GUS oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Jedlińsk.....	29
Tabela 22: Zasoby komunalne i społeczne w gminie Jedlińsk, oprac. własne na podstawie treści zawartej w oprac. pn. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY JEDLIŃSK NA LATA 2023-2033 oraz informacji uzyskanych od pracowników z UG Jedlińsk	31
Tabela 23: Podsumowanie diagnozy stanu obecnego gminy Jedlińsk	32
Tabela 24: Obszary oceniane najlepiej przez ankietowanych	35
Tabela 25: Obszary oceniane najgorzej przez ankietowanych	35
Tabela 26: Najpilniejsze obszary realizacji inwestycji na terenie gminy Jedlińsk wskazane przez ankietowanych.....	36
Tabela 27: Analiza SWOT	37

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Tabela 28: Problemy, wyzwania i potencjały	39
Tabela 29: Obszary, cele, typy działań	43
Tabela 30: Wykaz planowanych inwestycji	45
Tabela 31: Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w wymiarze przestrzennym	59
Tabela 31: Korelacja założeń Strategii rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi wyższego rzędu.....	62
Tabela 32: Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania projektów.....	69
Tabela 33: Odwołanie do polskich i wspólnotowych zapisów w zakresie ochrony środowiska	75
Tabela 34: Wykaz oddziaływań i środków zapobiegawczych	77

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Analiza ankiet dot. stanu istniejącego oraz perspektyw rozwoju gminy Jedlińsk

Przedmiotowa ankieta adresowana była do pełnoletnich mieszkańców gminy. Priorytetem badania ankietowego było zgromadzenie materiałów poglądowych w celu przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030.

Badanie opinii społecznej miało formę anonimowej анкiety, którą można było pobrać w postaci formularza dostępnego na stronie internetowej <https://www.jedlinsk.pl/55,tablica-ogloszen>. Po wypełnieniu i zapisaniu pliku należało przesłać go na adres e-mail: jedlinsk@jedlinsk.pl ewentualnie wydrukować i złożyć w sekretariacie Urzędu Gminy Jedlińsk do dnia 30.04.2023 r.

Dla osób niemających możliwości skorzystania z internetu i komputera przygotowano wydruki ankiet umożliwiające ich wypełnienie w sposób tradycyjny. Druki były dostępne w sekretariacie Urzędu Gminy.

Poniższe wizualizacje stanowią ich analizę graficzną i statystyczną.

Metryka ankietowanych

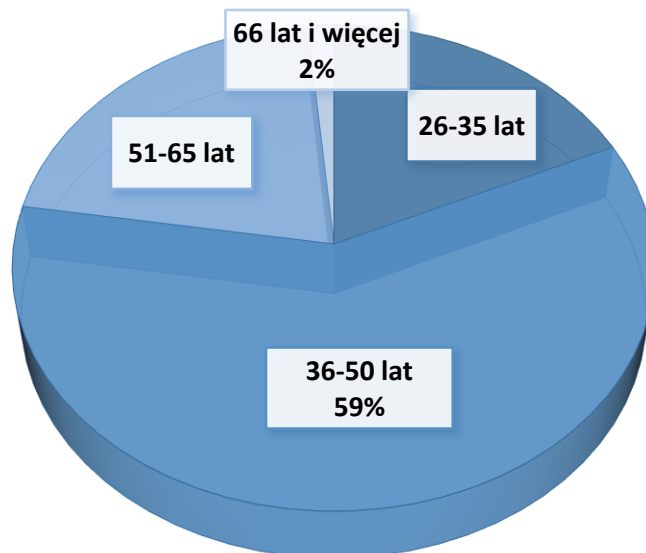
Tabela definiującą profil ankietowanych:

WIEK	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
18-25	0
26-35	25
36-50	82
51-65	29
66 i więcej	2
WYKSZTAŁCENIE	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
podstawowe	7
zawodowe	12
średnie	26
wyższe	89
DZIAŁALNOŚĆ ZAWODOWA	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
inne	0
własna działalność gospodarcza	8
praca w sektorze prywatnym	14
praca w sektorze publicznym	95
Uczeń/student	3
bezrobotny	3
praca w organizacji pozarządowej	0
emeryt/rencista	2
rolnik	4
ZAMIESZKANIE	ILOŚĆ ANKIETOWANYCH
od urodzenia	90
kilka-kilkanaście-kilkadziesiąt lat	32
nie dotyczy	8

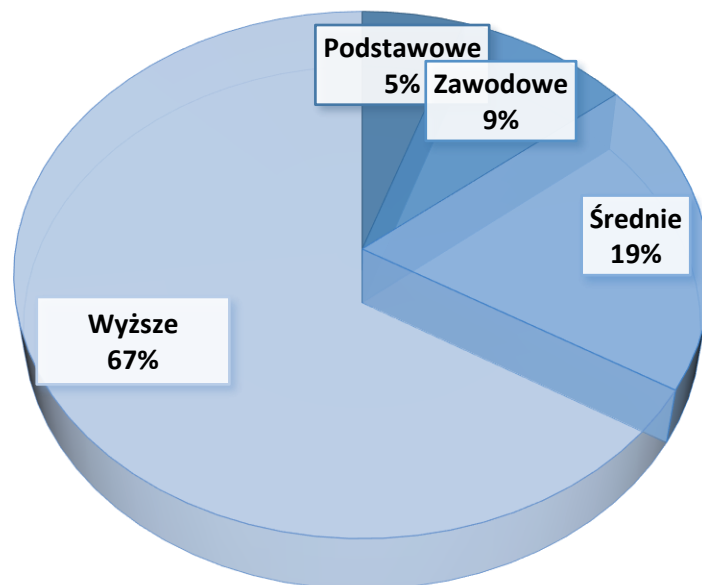

Wykresy ilustrujące procentowy udział poszczególnych grup ankietowanych

UDZIAŁ % POSZCZEGÓLNYCH GRUP WIEKOWYCH RESPONDENTÓW

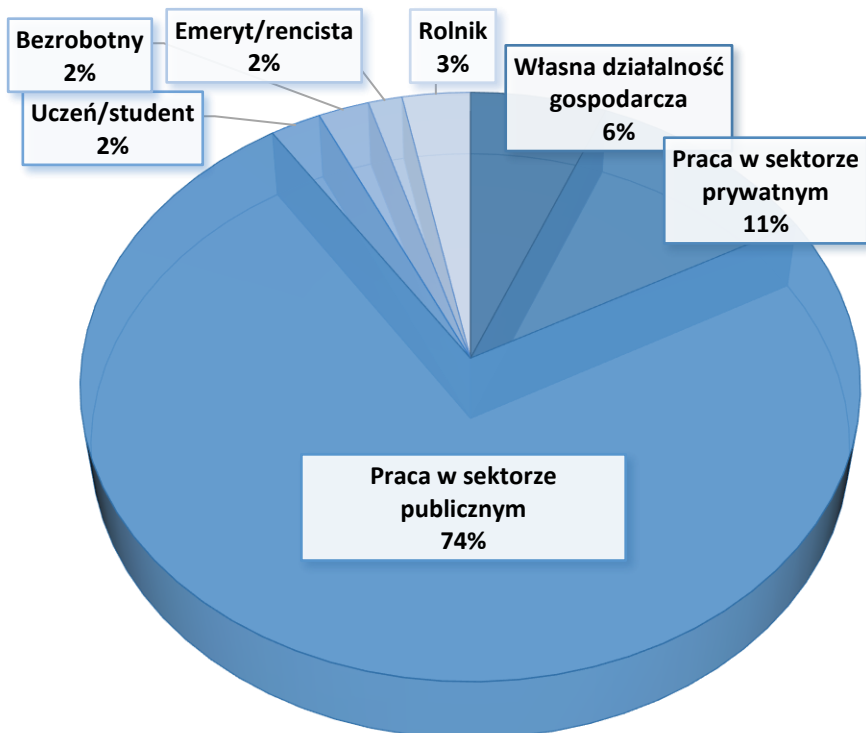

UDZIAŁ % RESPONDENTÓW ZE WZGLĘDU NA WYKSZTAŁCENIE

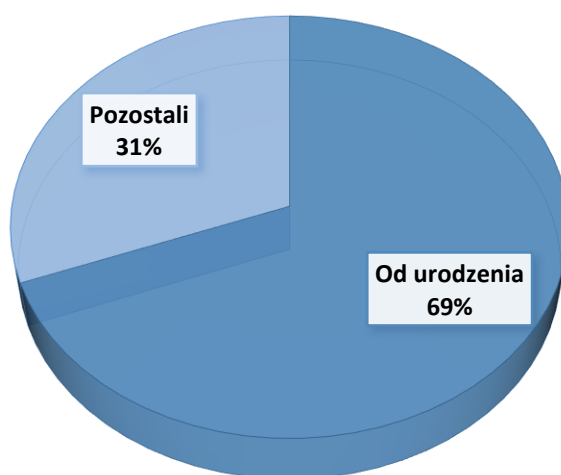

UDZIAŁ % RESPONDENTÓW ZE WZGLĘDU NA AKTYWNOŚĆ ZAWODOWĄ

UDZIAŁ % RESPONDENTÓW ZE WZGLĘDU NA ZAMIESZKANIE

1. Statystyka odpowiedzi dot. oceny warunków życia/działalności w gminie oraz możliwości jej rozwoju

OCENA WARUNKÓW ŻYCIA/DZIAŁALNOŚCI W GMINIE ORAZ MOŻLIWOŚCI JEJ ROZWOJU	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŚREDNIE	ZŁE	BARDZO ZŁE
WARUNKI DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	25	76	40	4	0
DOSTĘP DO INSTYTUCJI, PLACÓWEK USŁUGOWYCH	28	84	31	3	2
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	44	57	40	2	2
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	45	63	40	4	2
POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH	45	60	34	7	1
STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	19	90	33	1	0
WALORY KRAJOBRAZOWE	50	75	22	1	1
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI PUBLICZNYCH (W TYM: PLACE, SKWERY, PARKI)	37	65	40	3	2
STAN I JAKOŚĆ DRÓG	10	86	30	18	4
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄGI)	34	82	23	7	1
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	23	46	38	30	9
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTU PUBLICZNEGO	22	50	49	16	9
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	23	99	26	1	0
POZIOM WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW	6	64	72	3	0
RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA)	7	36	71	28	2
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI SPOŁECZNEJ	10	71	49	9	4
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	10	40	53	21	11
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	50	71	23	2	0
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	56	59	26	2	1
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE ŚREDNIM	11	47	34	28	3
USŁUGI TURYSTYCZNE	4	35	57	39	10
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY GASTRONOMICZNEJ	10	42	74	18	3
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	4	31	49	46	14
DOSTĘP DO INTERNETU	16	59	37	25	8
DOSTĘP DO USŁUG PUBLICZNYCH ŚWIADCZONYCH PRZEZ INTERNET	21	54	54	10	5
DOSTĘPNOŚĆ TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE	13	56	58	14	1
AKTYWNOŚĆ ŚRODOWISK LOKALNYCH	22	65	49	11	0
ROZWÓJ ROLNICTWA I BRANŻY ROLNO-SPOŻYWCZEJ	16	55	63	8	3
ATRAKCYJNOŚĆ GMINY DLA TURYSTÓW	14	59	59	13	4

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

JAKOŚĆ RZĄDZENIA ORAZ FUNKCJONOWANIE ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W GMINIE	38	67	31	8	1
ROZWÓJ INNOWACJI W PRZEDSIĘBIORSTWACH	10	64	62	5	2
ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY W PRZEMYŚLE	2	55	62	17	3
POMOC W EKSPORTOWANIU TOWARÓW I USŁUG	4	53	52	22	4
WSPÓŁPRACA BIZNESU, ROLNICTWA Z UCZELNIAMI, CENTRAMI TRANSFERU WIEDZY	4	51	52	21	2
ORGANIZACJA PRACY OŚRODKA ZDROWIA					1

OBSZARY NAJLEPIEJ OCENIANE	BARDZO DOBRE	DOBRE	ŁĄCZNA ILOŚĆ POZYTYWNYCH OCEN
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	23	99	122
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ	50	71	121
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ SZKOLNICTWA NA POZIOMIE PODSTAWOWYM	56	59	115
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KULTURY I ROZRYWKI	45	63	108
POZIOM OFERTY I WYDARZEŃ KULTURALNYCH	45	60	105
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY SPORTU I REKREACJI, CIEKAWEGO SPĘDZENIA CZASU	44	57	101
OBSZARY OCENIANE NAJGORZEJ	ZŁE	BARDZO ZŁE	ŁĄCZNA ILOŚĆ NEGATYWNYCH OCEN
DOSTĘPNOŚĆ DO BAZY NOCLEGOWEJ	46	14	60
USŁUGI TURYSTYCZNE	39	10	49
DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (KANALIZACJA)	30	9	39
DOSTĘP DO INTERNETU	25	8	33
DOSTĘPNOŚĆ I JAKOŚĆ OPIEKI ZDROWOTNEJ	21	11	32
RYNEK PRACY (MOŻLIWOŚĆ ZATRUDNIENIA)	28	2	30

2. Statystyka odpowiedzi dot. określenia głównych problemów społecznych występujących na terenie gminy

KATEGORIA	WYSOKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	ŚREDNIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	NISKIE ZAGROŻENIE PROBLEMEM	BRAK PROBLEMU
Przestępczość	3	57	78	5
Przestępczość młodocianych	4	56	69	10
Bezrobocie	12	69	53	7
Bieda	4	66	63	9
Przemoc w rodzinie	3	86	42	7
Alkoholizm	14	100	27	4
Narkomania	2	57	71	15

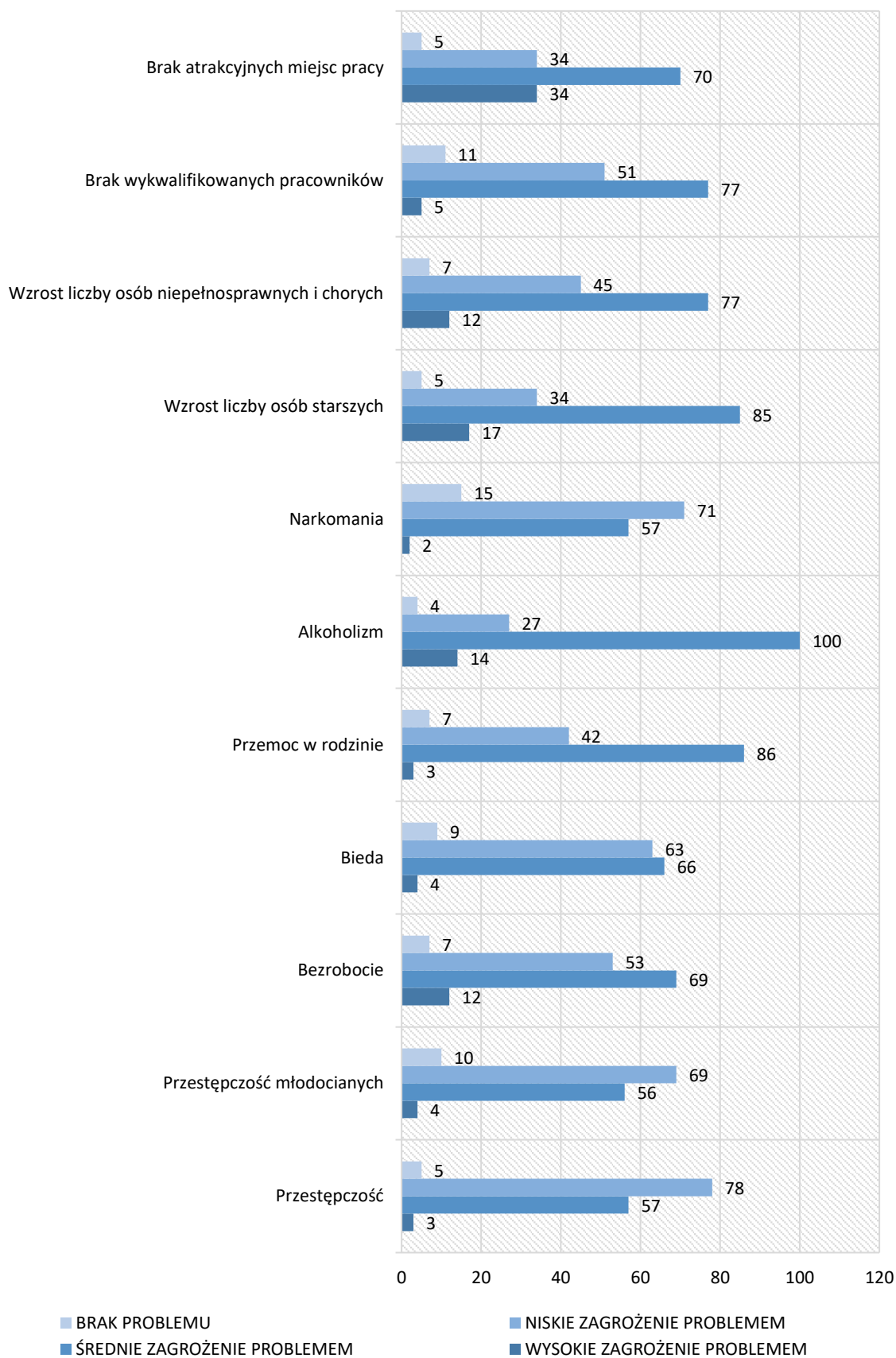
Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

Wzrost liczby osób starszych	17	85	34	5
Wzrost liczby osób niepełnosprawnych i chorych	12	77	45	7
Brak wykwalifikowanych pracowników	5	77	51	11
Brak atrakcyjnych miejsc pracy	34	70	34	5

OKREŚLENIE STOPNIA ZAGROŻENIA PSZCZEGÓLNYMI PROBLEMAMI

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

3. Proszę o wybranie maksymalnie 6 priorytetów, które mają lub mogłyby mieć największy wpływ na rozwój gminy w latach 2023-2030 oraz rozwiązanie istniejących problemów i barier rozwoju

4. Proszę wymienić 3 najważniejsze inwestycje / przedsięwzięcia, które Pani/Pana zdaniem powinny być priorytetowo realizowane na terenie gminy oraz 3 obiekty (m.in. budynki,) / obszary, na terenie gminy, które Pani/Pana zdaniem w pierwszej kolejności wymagają rewitalizacji (odnowienia, modernizacji, nadania nowych funkcji)
- Budowa centrum kultury w Jedlińsku z salą kinową i z salą widowiskową;
 - Rozbudowa kanalizacji na terenie gminy w szczególności w msc. Bierwce i w Wielogórze;
 - Budowa placów zabaw szczególnie przy przedszkolu i przy szkołach na terenie gminy;
 - Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy;
 - Modernizacja budynków edukacyjno-oświatowych w tym ZSP w Jedlińsku;
 - Budowa oświetlenia ulicy Granicznej w Wielogórze;
 - Budowa światłowodu;
 - Modernizacja dróg na terenie gminy w tym modernizacja drogi powiatowej i wymiana nawierzchni drogi Jedlanka-Kasztanki;
 - Renowacja rynku w Jedlińsku;
 - Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu parku w Jedlińsku;
 - Wprowadzenie i respektowanie zakazu parkowania w miejscach do tego nieprzeznaczonych;
 - Budowa świetlicy w msc. Klwaty;
 - Budowa zaplecza w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Jedlińsku;
 - Modernizacja infrastruktury sportowej na terenie gminy;
 - Budowa restauracji – punktów/-u gastronomicznych/-ego;
 - Budowa miejsc rekreacyjno-sportowych typu siłownie zewnętrzne;
 - Budowa progów zwalniających na drogach, chodników i poboczy na terenie gminy;
 - Remont/budowa mostu w Lisowie;
 - Budowa wiaty z grillem w Lisowie;
 - Modernizacja OSP w Wielogórze;
 - Udrożnienie przydrożnych rowów na terenie gminy;
 - Zagospodarowanie terenów wokół rzeki Radomki;
 - Budowa zalewu w Jedlińsku;
 - Budowa krytego basenu w Jedlińsku lub w Wsoli;
 - Modernizacja domków WOSiR;
 - Rozbudowa szkoły PSP w Ludwikowie;
 - Budowa wielofunkcyjnego boiska w Ludwikowie;
 - Zwiększenie dostępu do usług z zakresu opieki zdrowotnej (pediatra, lekarz rodzinny);
 - Zmiana elewacji PSP w Starych Zawadach;
 - Budowa parku rozrywki w Jedlińsku;
 - Budowa gazociągu w Nartach;
 - Budowa nowego boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw przy szkole w Ludwikowie;
 - Dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznych;
 - Modernizacja PSP w Wierzchowinach wraz z budową boiska;
 - Budowa kanalizacji w Wierzchowicach;
 - Budowa kanalizacji w Gryzowie;
 - Budowa gazociągu w Gryzowie.

Strategia Rozwoju Gminy Jedlińsk na lata 2023-2030

5. Kluczowe elementy (atuty, mocne strony definiowane w obszarze infrastruktury, kultury/wydarzeń kulturalnych, przemysłu/gospodarki, zasobów środowiskowych czy potencjału społecznego), z których gmina może być dumna (proszę wymienić maksymalnie 3):
- Dobre skomunikowanie z resztą kraju: trasa S7, linia kolejowa 8;
 - Atuty krajobrazowe, położenie geograficzne- Dolina rzeki Radomki;
 - Biblioteka w Jedlińsku;
 - Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji- drogowiec Jedlińsk;
 - Akademia piłkarska w Jedlińsku i inne kluby sportowe;
 - Prężnie działający Dom kultury, realizujący wiele przedsięwzięć;
 - Bogata oferta wydarzeń kulturalno-rozrywkowych tj. Kusaki, Sobótka, Dożynki gminne, Gala sportu, Ścięcie śmierci;
 - United Petfood Radom- Zakład Produkcyjny Karmy dla Zwierząt gwarantujący wiele miejsc pracy dla mieszkańców gminy;
 - Aktywność dzieci i młodzieży: drużyna piłkarska, orkiestra.
6. Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące Gminy:

KATEGORIA	BARDZO WYSOKA	WYSOKA	ŚREDNIA/ PRZECIĘTNA	NISKA	BARDZO NISKA
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE ZAMIESZKANIA	28	77	29	2	2
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO PRACY	16	49	55	18	0
ATRAKCYJNA JAKO MIEJSCE DO WYPOCZYNKU	12	43	61	20	4
ATRAKCYJNIEJSZA NIŻ SĄSIEDNIE GMINY	23	65	40	8	1
POŁOŻONA W ATRAKCYJNYM MIEJSCU REGIONU	36	59	37	4	2
TO GMINA, W KTÓREJ MOŻNA CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE	39	60	34	6	0
TO GMINA, Z KTÓRĄ JESTEM SILNIE ZWIĄZANY/A	52	37	33	2	3

7. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan, aby utożsamiano Gminę w roku 2030?

